

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הועדה

ועדת איכות הסביבה

ישיבה בנושא

איכות הסביבה

שהתקיימה ביום ד' – 28.12.2016, שעה 17.00

בחדר ההנהלה, בניין העירייה, קומה 12

סטנוגרמה

ורד חן

שוש בלו

עוזרת חבר המועצה עו"ד ראובן לדיאנסקי

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

נכחו ה"ה:	
עו"ד ראובן לדיאנסקי - יו"ר	
בהשתתפות: מר איתן בן עמי - מנהל איכות הסביבה	
חברי הועדה ה"ה:	מוזמנים ה"ה:
גב' גבי לסקי	חברת מועצה
איתן בן עמי	מנהל איכות הסביבה
אוריאל בבצ'יק	מנהל הנדסה משרד אדריכל העיר
מיכל נהרי	אגף שפ"ע - אגרונומית
דב רנדל	
רותם ויצמן	
דוד איתן	
יעל מרום	מועצה ישראלית לבניה ירוקה
עידן עמית	החברה להגנת הטבע ד. מזרח ת"א
עפר רמתי	כפר שלם רבתי
חגית אולנובסקי	
יעל גולדבלט	
ליאב שלם	
דב יעקובוביץ'	

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

		רז אונגר
		איתי דינר
		מור גלבוש
		גליה חנוך רועה
		ארזאן זהבה
		בועז טולידאנו
		תמי דרי
		רחל קורם
		לימור פורת
		רפאל חזני
		מירב ניר
		גליה צוקרמן

על סדר היום:

← איכות הסביבה

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

ערב טוב. אני רוצה לפתוח את הישיבה. ברשותכם, נפתח בהדלקת נרות חנוכה.

*** * * הדלקת נרות חנוכה * * ***

אני רוצה לקדם את כולם בברכה ולפתוח את הישיבה הראשונה בעידן שלי כיו"ר ועדת איכות סביבה. לפני חודש קיבלתי מינוי או נבחרתי על ידי מועצת העיר, בעקבות המלצה של ראש העיר. אני מחליף את קרנית גולדווסר, ששימשה כיו"ר הוועדה מאז תחילת הקדנציה ופרשה מהמועצה.

הישיבה הראשונה בעצם נועדה גם קצת להיכרות. כמו שאתם רואים, ואולי אתם לא יודעים, אבל הוועדה יחסית מצומצמת, היא ועדת חובה בכל רשות מקומית. היא ועדה שמורכבת מ-4 חברי מועצת עיר. כרגע אנחנו שלושה חברי מועצה ועלינו להשלים. קרנית פרשה, אז צריכים להשלים את מספר חברי הוועדה מקרב חברי המועצה. בנוסף לחברי המועצה, ישנם עוד עובדים בכירים בתחום איכות הסביבה – עובד בכיר בתחום איכות הסביבה, שני נציגי ציבור שהם תושבי העיר, ויש לנו כאן גם את עידן עמית מהחברה להגנת הטבע ואת רוני קומר שלא נמצא פה היום, שהוא גם כן חבר מטעם הציבור. אנחנו נשלים את ההרכב.

אני רואה את הוועדה הזו כאיזו שהיא פלטפורמה או גוף שמכנס את כל האנשים או מי שבעצם מעוניין להיות שותף בדיונים, בהחלטות, בהובלת נושאים, בעשיית לחץ ציבורי כזה או אחר לקידום הנושאים שעל סדר היום של הוועדה, מקרב הציבור בכלל ומקרב העמותות והגופים שפעילים בתל-אביב. אני גם פרסמתי את האירוע, גם בפייסבוק שלי, וגם בעצם כמעט כל מי שרצה לבוא – הוזמן בחפץ לב. אני רואה את הוועדה הזו כגוף ציבורי שמביא לתוך המוסד העירוני הזה גם רעיונות, גם הצעות, גם ביקורת וכמובן גם לגבי דברים טובים שנעשים, כי נעשים פה דברים רבים. זה אמור להיות משולב משני הכיוונים גם יחד.

אנחנו נמצאים עוד מעט בתחילת 2017, והיה לי חשוב שבישיבה הראשונה איכשהו כולנו, גם אני, ניישר קו ונשמע מאיתן בן עמי, שיושב פה לצדי, שהוא מנהל הרשות לאיכות הסביבה קצת יותר משנה - היה לי חשוב לשמוע ממנו את תוכנית העבודה של הרשות לשנת 2017 ושגם יפרט פרויקטים שכבר קורים ויימשכו ב-2017 וגם פרויקטים חדשים שעתידים לקרות בעיר. אתם תשמעו שיש עשייה מאד מואצת ומגוונת. ואחרי שאיתן יציג, נפתח את הדיון לשיחה חופשית, גם להתייחסות למה שאיתן הציג וגם לדברים אחרים שאנחנו אולי חושבים שצריך לשפר, להוסיף, לקדם. כמובן, נקבל את הסיוע של הרשות לצורך העניין הזה. נעשה סבב היכרות.

* * * המשתתפים מציגים את עצמם * * *

גב' גבי לסקי:

חברת מועצת העיר - מר"צ.

מר דב יעקובוביץ:

ארגון 'מגמה ירוקה'.

מר רז אונגר:

'מגמה ירוקה'.

מר איתי דינר:

'מגמה ירוקה'.

מר מור גלבוש:

'מגמה ירוקה'.

גב' דליה חנוך רועה:

החברה להגנת הטבע.

גב' ארזואן זהבה

מותג ירוק וגם בטון ורכזת

מר בועז טולידאנו:

בעל עסק לבניה של חבילות מוצרים עם חסכון באנרגיה, שאני משווק אותם לסקטור הפרטי דרך העיתונות הכלכלית.

גב' תמי צורי:

אני צ'עץ בעיר'.

גב' לימור פורת:

גם אני מ'עץ בעיר'.

גב' רחל הורס:

חברת הנהגה של התנועה הירוקה.

מר רפאל חזני:

החברה להגנת הטבע

גב' מירב ניר:

המועצה לישראל יפה.

גב' עדי ינובסקי:

הפורום הישראלי לתזונה בת קיימא.

מר עופר רמתי:

דרום מזרח ת"א, חבר ועדת איכות סביבה.

מר עידן עמית:

קהילת תל אביב יפו והסביבה החברה להגנת הטבע.

גב' יעל גולדבלט:

יש לי תואר באיכות הסביבה, אבל מהצד השני, אני מחברת "נובו-נורדיסק" מקדמת בתוך חברת תרופות את הפן של איכות הסביבה. זה יקר לליבי והגעתי לכאן דרך הפייסבוק. גם מתנדבת עם בעלי חיים.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

מעולה. תודה שבאת. זה חשוב מאוד.

גב' יעל מרוס:

המועצה הישראלית לבנייה ירוקה.

מר דוד איתן:

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הועדה

הפורום הירוק שליד החברה להגנת הטבע.

גב' רותם ויצמן:

אני רכזת אגן ירקון ב-eco peace middle east.

מורן:

מנהלת דפים לעיריית תל אביב, דפי פייסבוק, ופה אני בכובע של תל אביב יפו הירוקה, פייסבוק שלנו. מי שלא עשה לייקים – זה הזמן.

מר דב רנדל:

חבר סיעת 'מהפך ירוק לתת לחיות', בעל פנסיון כלבים. יש לכם כלבים ואתם מוזמנים.

גב' מיכל נהרי:

אגרונומית מחלקת גנים ונוף בעיריית תל אביב.

מר אוריאל בבצ'יק:

מנהל תחום הבנייה ותכנון בר קיימא במינהל הנדסה בעירייה.

מר איתן בן עמי:

מנהל את הרשות לאיכות הסביבה בתל אביב יפו.

מר ליאב שלם:

יועץ אקולוגי גם לרשות איכות הסביבה, גם לאגף שפי"ע וגם לפארק גני יהושע.

* * *

מר איתן בן עמי:

שלום לכולם, נצא לדרך ואני אעבור על החלקים מהר, כי זה באמת brief כללי, אני לא אתן פה הרצאה ארוכה, לא ניכנס לכל הפרטים. אם מישהו ירצה בהתייחסות לעבור – אנחנו נחזור.

בגדול, עיריית תל אביב אימצה את סמל הקיימות, שמבוסס על עשרת העקרונות של עולם אחד, וזה מלווה אותנו בהרבה מאד מהפעילויות שאנחנו עושים. זה החזון של הרשות. אנחנו מתייחסים גם לתושבים וגם לבאים בשעריה, גם לעבודה, גם אחרי זה לבילויים וכו'. כאן זו ההתייחסות השונה, כי גם הרשות עובדת כך, אחד זה נקודת מבטו של האדם ולוודא שהסביבה ומה שקורה שם לא מסכנת את האדם ואת בריאותו, ולהסתכל על הטבע כמוצא לכל הדברים ולהשאיר לנו כדור ארץ עם חיים וטבע להמשך.

הרשות למעשה מורכבת מ-3 חלקים מרכזיים:

חלק אחד הוא כל אחראי התחומים שלנו – קרינה אלקטרו מגנטיקה, כל הנושא של תחנות דלק, אזבסט, קרקעות מזוהמים, תכנון סביבתי וכו', שאמורים לוודא שאין זיהומים בתל אביב. זה בא גם דרך תלונות, זה בא גם דרך ביקורות שנתיות. למעשה אנחנו רגולטור של המשרד להגנת הסביבה, מוודאים שחוקים ונהלים מתקיימים. אנחנו תחנה ברישוי עסק ויש לנו דרישות לעסקים, ואם צריך לתת בראש גם את זה עושים.

יחידה שניה – היחידה שנמצאת פה, זה כל הנושא של היתר רישוי עסקים, בעיקר למסעדות, בתי קפה, ותיכף תראו את החלוקה, שכאן אנחנו בעיקר מתייחסים לנושאי רעש וזיהום אוויר. הם הנושאים המרכזיים שהיחידה הזאת עוסקת. כאן אתם רואים את המשך האנשים שעוסקים, אחרי משאבי אוויר ויש לנו מערכת ניטור מאד גדולה, רעש ואקוסטיקה – (שאגב, חסר לנו אקוסטיקאי. אם מישהו מכיר אקוסטיקאי, אנחנו עכשיו בשלבים של חיפוש) ואז אנחנו מגיעים ליחידת החינוך וההסברה, שלמעשה מטפלת בכל תחומי הקיימות. זה ריבוע שגדל כל הזמן ונראה אחרי זה מה הם עושים. היחידה עומדת לעבור רה-ארגון כדי להיות מסוגלת לטפל בכל הדברים, גם מניעת המפגעים וגם כל תחום הקיימות.

כאן יש כמה דברים שקשורים ברעש – מה אנחנו עושים, למעשה יש פה חוקים שלמים שאנחנו אוכפים אותם, על עסקים, על אירועים, בהיתרי בנייה. אנחנו מכניסים כבר לתכנונים עתידיים. יש איזה מלון שעומד להיבנות במרכז הירידים, אז כבר עכשיו אנחנו מכניסים כל מיני תקנות רעש, כי תהיה שם גם מסעדה ואולם אירועים, אז שהמלון שלא נבנה והמסעדה שלא נבנית, כבר הם נבנים עם תקני רעש שאנחנו מתייחסים אליהם. יש לנו מפת רעש שהשנה, אתם תראו עוד מעט במטלות ל-2017, אנחנו עומדים לעדכן מפת רעש מתחבורה בכל כבישי תל אביב יפו, שמתייחסים אליה בכל היתרי הבנייה והמתכננים. זה נעשה פה.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הועדה

כאן אני נותן לכם דוגמא לטיפול בחומרים מסוכנים, שחלקו כמובן נעשה לא בתקופתי, שהתחלנו ממצב שכמעט כל העסקים בתל אביב בעלי חומרים מסוכנים היו ללא היתר, עם הרבה מאד בעיות. ולאט לאט, עם השנים ועם האכיפה, הגענו למצב שביקשתי להוריד את השקף הזה מהשנתון הסטטיסטי, כי הוא משעמם כבר. כי כל העסקים בתל אביב יפו, שיש בהם חומרים מסוכנים, נמצאים בפיקוח שנתי, מסודר, בעיקר שלנו וגם של המשרד להגנת הסביבה. זו דוגמא לטיפול שהרשות עושה במפגע ואיך היא פותרת אותו.

קרינה – אנחנו אחד מהמקומות היחידים בארץ שיש בו אחראי קרינה, שמטפל בכל הנושאים האלה וכל התלונות שיש לאנשים או תכנון עתידי. למשל, בכיכר דיזנגוף תכננו לשים שנאי מאד גדול, בדיוק מתחת לספסלים שאנשים היו צריכים לשבת שם. אז כשזה מגיע למתכננים שלנו, אנחנו אומרים להם – חבר'ה, כך זה לא יכול להיות, נא להזיז את זה – ומסדרים את המערכת כך שיהיה ביטחון לאנשים ושלא נחביא איזה משהו ואף אחד לא יודע. כנ"ל בבית ספר אוסישקין למשל, שהזיזו שנאי שלם מצד אחד של הכביש לצד שני של הכביש, כדי לפנות את המגרש שהילדים משחקים בו וכיתת הלימוד שתהיה בטוחה. ותמיד בעירייה הולכים לחומרא ולא מקלים בעניין הזה. זה עלה הרבה מאד כסף, בתיאום עם חברת החשמל, הזיזו ויוצרים שם מרחב הרבה יותר בטוח לתלמידים.

זיהומי קרקע ומים – יש לנו פה, זה קיטוע ממפה, שעוד שניה מסיימים לעשות אותה. ולמעשה מיפו את כל הקרקעות שיש בהם חשש זה או אחר לקרקע מזוהמת. קצת קשה לראות, אבל מדובר על מקומות שבהם יש חובה לבצע ניטורי קרקע, בדיקות, מקומות שבהם יש חשש ואז זה מומלץ וכו', ובכל תכנון של בינוי או כל דבר אחר, המתכננים, זו מפה שיושבת ב-GIS (המערכת העירונית שיש בה שכבות שכבות של אינפורמציה), אחת האינפורמציות היא זאת. יש גם, אגב, מפה. אני לא יודע אם היא מושלמת עד הסוף, אבל בקרוב היא תושלם, מפה ירוקה. כל הדברים שיש בהם אלמנטים ירוקים בעיר, החל מגינה קהילתית ודרך כל מיני דברים, הכול יופיע שם. זה גם כן גלוי וזמין לכולם, כל מי שרוצה לראות. אנחנו עובדים פה גם בשיתוף פעולה עם המשרד להגנת הסביבה.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אנחנו עשינו את זה או המשרד עשה את זה?

מר איתן בן עמי:

אנחנו והמשרד עושים את זה ביחד. גם חלק מהמימון הוא שלנו. למעשה, תל אביב היא אחת הערים היחידות שבכלל שמה את הנושא הזה על השולחן ומטפלת בו. בערים אחרות לא יודעים אם יש להם זיהום או אין להם זיהום. לפעמים זה יותר קל, זה כמו מדיניות בת יענה. אצלנו חשפו את הנושא, ממפים את הכול ומתייחסים למה שצריך ומטפלים במה שצריך. יש לנו שטח אולי של 70 או 80 מטר ברחוב בן עזריה ביפו, בניין מגורים, שיש שם חשש לזיהום קרקע וחשש לזיהום מי תהום, והעירייה משקיעה מאות אלפי שקלים בביקורות וניקיונות וכל מה שצריך על מנת שזה בסופו של דבר יהיה בטוח. זה לא נעשה במקומות אחרים בארץ, זה באמת ייחודי לנו.

כאן אני קצת מסבר את העין. חילקנו את העיר ל-4 חלקים, שיש, מה שנקרא אצלנו – רכזי הביקורת הסביבתית, עוברים ומדברים על היתרים לעסקים, אז אתם יכולים לראות פה איזה עסקים ומה הם נותנים. מדובר פה על אלפי רישיונות וביקורות והיתרים וטיפול בתלונות מ-106 ומהמשרד להגנת הסביבה ומאנשי עירייה שרואים מפגעים. זה הרבה מאד התעסקות, שיש לנו אנשים מומחים שעוברים עסק עסק, דבר דבר, שאנחנו מנסים עכשיו להגיע לשלב שהוא קשה עדיין בעיר, שעסק לפני שהוא בכלל התחיל הוא כבר יקבל את כל הדרישות, ואולי בשלב הבנייה וההכנה כבר נוודא שהוא לא מטרד לסביבה. כי היה פה למשל עסק שנפתח, משהו לצייפס, ליד כיכר המדינה, והוא נפתח בלי שאף אחד ראה. אז גם מכונת הרעידות לקילוף תפוחי אדמה הרעידה להם את הבית. גם השמן והסירחון עלו לכל מקום. גם נשפך שמן על המדרכה והיה חשש להחלקה. וכל זה לפני שהוא בכלל ניגש וביקש רישיון עסק מעיריית תל אביב. רק אחרי שרואים אותו, מתחילים לדרוש, ואז יכול להיות מצב של חודשיים שלושה עסק כזה יכול להטריד. אנחנו מנסים להגיע למצב שכבר לפני שעסק כזה עומד להיפתח, הוא יקבל מאיתנו את כל הדרישות ולא ייפתח לפני שזה יקרה. זה נקרא – עסק עתיר זיהום. הוא מהווה חשש לזיהום רציני, אז אנחנו נעשה את זה.

כאן זו הפריסה של המומחים, על מה הם אחראים, החל מנגריות וצבעיות ובתי מלון ובריכות ומקומות עם חומרים מסוכנים ומכוני יופי, וכאילו כל דבר שיש בו חשש זה או אחר שצריך לפקח עליו ולוודא שהוא עומד בתקנים ולא מהווה מטרד לסביבה או לטבע.

זה בתכנון הסביבתי. יש לנו פה הרבה מאד, אמנם חלק מהנושא של הרישויים וה-תב"עות עבר למכון הרישוי, אבל הרבה מאד דברים מאד מרכזיים מגיעים אלינו ואנחנו מכניסים בהם את כל האלמנטים של זיהום אוויר, קרקע, רעש, כל התסקירים הסביבתיים, כדי לוודא שהם עומדים במה שצריך.

זיהום בתל אביב – יש כל מיני דרכים למדוד זיהום אוויר. יש פה טבלה שהיא באמת כבר הרבה מאד שנים מראה בבירור, לא רק בגלל פעולות שהרשות עשתה, גם בגלל שהמכוניות היום עם מנועים פחות מזהמים,

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

רידינג הפסיק את הזיהום שלו וכו'. למעשה הגענו למצב שהמרווח של היזמים שמזוהמים, ולא מסופות אבק. למשל, שנה שעברה היה רק יומיים. אם אתם זוכרים, היו לנו כמה ימים פה של סופות אבק שהגיעו מסוריה וכו', שנשארו עלינו הרבה מאד זמן. אין מה לעשות, זה לא קשור לדברים שאנחנו אחראים עליהם. אנחנו כן אחראים על זיהום אוויר מתחבורה. ויש לנו צוות משותף עם משרד התחבורה והמשרד להגנת הסביבה על מנת לעשות הרבה מאד פעולות. חלק מהן למשל היה שהמשרד להגנת הסביבה אישר מוסכים שניתן להם אישור לייבא מסננים לאוטובוסים ומשאיות זבל מזהמות מתחת ל'יורו 3', ועד סוף השנה הזאת צריכים להתקין על כולם את המסננים. זה דבר אחד. לעודד רכבים חשמליים, הרבה מאד כסף, והצלחנו להכניס בינתיים את קו 4 שהוא חשמלי. עכשיו יש תוכנית לעשות עוד תחנות חשמליות בשוק הכרמל, בסבידור, בקניון איילון, עוד כמה תחנות שיאפשרו לעוד קווים. אני מקווה שבקרוב יהיו לפחות עוד איזה 20 אוטובוסים חשמליים, שהכוונה היא להתחיל להכניס גם 'יורו 6' וגם אוטובוסים חשמליים יותר בקצב, מוניות היברידיות.

דובר:

כמה אוטובוסים חשמליים יש בכלל?

מר איתן בן עמי:

5 כרגע פועלים בתל אביב. יש את הישן, הכתום הזה, ועוד 4 חדשים שנכנסו לקו 4.

דובר:

וכמה אתם רוצים שיהיו?

מר איתן בן עמי:

כרגע זה 20. יש תקנות של המשרד להגנת הסביבה על אחוזים מהצי. כרגע, בשנה הקרובה, דן צריכים להכניס לפחות עוד 20. אבל המשרד להגנת הסביבה, באמצעות קק"ל בחלק מהמקרים, הביא הרבה מאד כסף כדי שיקנו רכבים פחות מזוהמים. העירייה עכשיו רוכשת משאית גז כדי להכניס משאית זבל מגז, בתקווה שכשהיא תיקנה כבר תהיה תחנת תדלוק גז ושיהיה אפשר להתחיל לעבוד על זה. בינתיים יכול להיות שיעבדו על ביו דלק על חלק מהרכבים.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הועדה

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

פה זה עדיין ממש בהתחלה וממש בחיתולים. וצריך לזכור עוד דבר, שלנו כעירייה הייתה תוכנית לפני 5 שנים שהיינו צריכים את משרד התחבורה על מנת שנוכל לצאת לדרך ובזה נסגור את לב העיר מכניסת מכוניות מזהמות. ומשרד התחבורה, שהוא הרגולטור בעניין הזה, לא התיר. ואז היינו צריכים לגנוז את התוכנית, שהיא הייתה מורידה בצורה משמעותית את זיהום האוויר מאוטובוסים ומכוניות, באזור שהוא הכי מזוהם, שזה אזור לב העיר אלנבי, ששם זו קטסטרופה, ואין ספק שזה משהו שצריך להיעשות. מספר תחנות הניטור שיש לנו בעיר עומד על –

מר איתן בן עמי:

יש לנו תחבורתיות בערך 5, חוץ מהניידות שיש לנו, של המשרד להגנת הסביבה או,

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

זה שיגידו שגם מספר תחנות הניטור הוא קטן לעיר כמו שלנו בהיקפי התחבורה שנכנסים פה מדי יום, -600 700 אלף מכוניות, זה מעט מדי.

מר איתן בן עמי:

זה נכון. יש לנו 2 תחנות עכשיו בתכנון, בבניינים חדשים נבנים, אנחנו מקבלים חדר לתחנת ניטור.

עפר רמתי:

רעש מטוסים, אתם מתעסקים עם זה?

מר איתן בן עמי:

אני לא מתעלם מזה. אני רק מבקש לסיים נושא. במקביל אנחנו עובדים עם חברה שאמורה לסייע לנו.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

עופר, מה קרה? נגיע גם לזה. לאט לאט. היום יש לנו סבלנות, רוצים בנחת לשמוע את כל התוכניות ואת כל ההיבטים, לכן אנחנו כאן. הוא גם יגיע לזה.

מר איתן בן עמי:

אני רק אגיד שאנחנו עובדים עם חברת סנסורים שאנחנו נבדוק אותה שאפשר יהיה, כי תחנת ניטור, גם לקנות וגם להפעיל, זה מאד יקר. תחנת סנסורים, שנוכל לפזר סנסורים ברחבי העיר, שיתנו לנו גם אינדיקציה למה קורה פה. והלז...., כמו שדיברת עליו, האזור מוגבל תנועה, הוא באמת בעיה בגלל עורקי התנועה החיוניים שמשרד התחבורה קבע לנו. בגלל זה אנחנו עובדים על להכניס אוטובוסים חשמליים, להתקין מסננים על כל האוטובוסים הישנים, להכניס מוניות היברידיות, מוניות חשמליות. זה גם כן על הפרק. המשרד להגנת הסביבה נותן הרבה מאד כסף. האמת שזה כבר נפתח לנהגי מוניות, אנחנו צריכים לעשות לזה promotion בתל אביב, כי זה 'כל הקודם זוכה'. המשרד נותן סבסוד לנהגי מוניות שקונים, על הפחת שיש להם ועל ההבדל בין מכוניות היברידיות למונית רגילה. אז אנחנו צריכים לעשות promotion שיהיה יותר מוניות פה.

דובר:

זה כבר עכשיו?

מר איתן בן עמי:

עכשיו. עכשיו. זה נפתח ממש לא מזמן. אנחנו איתם מפקחים על מוניות השירות עכשיו. אנחנו נכנסים, אגב, כולם מדברים על תחבורה, אבל מה שגילינו, למשל, שיש לנו כלי צמ"ה בעיר, בכל מתחמי הבנייה, שמזהמים יותר מהאוטובוסים אפילו. זאת אומרת, כאן ברמז ארלוזורוב, תפסנו כלי צמ"ה, עם מנוע דיזל, מ-1958. פשוט עמדת וראית יוצא עשן שחור, שזה היה ליד גן הילדים פה ברמז ארלוזורוב. העלינו את זה גם כן לפרק. אנחנו מביאים תקנים, אני מקווה יחד עם המשרד להגנת הסביבה, כי יש פה המון אתרי בנייה שאין עליהם שום פיקוח למעשה על כלי ה-צמ"ה, וגם את זה אנחנו מכניסים.

והדבר האחרון – יהיה פורום לוגיסטיקה שעובד פה, של התכנון האסטרטגי, שאמור לעבוד יחד עם עסקים בעיר ולצמצם את כניסת המשאיות וכל הכלים הבינוניים שנכנסים לעיר להספקה ומזהמים את העיר. גם בזה אנחנו מטפלים.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

גב' זהבה ארזואן:

אם נתייחס לניקוי המדרכות, כי גם השימוש הזה היום הוא פוגע.

מר איתן בן עמי:

של מה? סליחה.

גב' זהבה ארזואן:

ניקוי המדרכות.

מר איתן בן עמי:

עם ה'שפריצר' של המים?

גב' זהבה ארזואן:

עברנו לקיטור של מים, שהכלי עצמו, הוא גם מזהם והוא גם לא יעיל. אני חושבת שכדאי לעבור לדברים ממש אחרים.

מר איתן בן עמי:

לכן אנחנו הכנסנו את כלי ה-צמ"ח. יש פה 700 אתרי בנייה בתל אביב. אם אתה מטפל בכלים שיהיו שם וכבר עכשיו מתחילים, כל מי שקונה כלים חדשים, יש עכשיו צוות שהוקם למעשה, על מנת להכניס כבר בתוכנית שלהם, מה מותר ומה אסור, איזה כלים, גם מבחינת רעש, גם מבחינת זיהום אוויר.

גב' זהבה ארזואן:

הוא גם לא יעיל.

מר איתן בן עמי:

בסדר. נטפל גם בזה. אני אבדוק את הכלים האלה.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הועדה

כאן אני מדבר על אזבסט – עשינו פעולה מאד גדולה מ-2015 (פה מופיעה בשקף שנכנסה ל-2016) של כל מוסדות החינוך והקהילה והתרבות בעיר, 590 מבנים. באדום זה כמות המבנים או המוסדות שנמצא בהם איזה שהוא ליקוי, שהוא מטופל. זה כמעט הסתיים. ועכשיו סיימנו סקר בעוד 150 מבני ציבור עירוניים, של טיפול באזבסט. לדעתי אנחנו מובילים בתחום הזה בארץ, בטיפול באזבסט, ובעומק שבו נכנסנו, ואנחנו מסיימים את המטרד הזה, שבסקר הסיכונים שהיה לנו הופיע ברמה מאד גבוהה. פה אנחנו נמצאים. ובמקביל, כתבנו יחד עם המשרד להגנת הסביבה, למעשה החבר'ה של הרשות כתבו את זה, נוהל לפינוי אזבסט מסודר, שהתחיל לפעול. זה, עוד פעם, עוד איזה זיהום ומטרד שאנחנו מטפלים בו.

אלה התחומים שהם סכנה לאדם ואנחנו תמיד אומרים – קודם נוודא שכל התחומים וכל הסיכונים האלה לא נמצאים ואנחנו מצמצמים ומונעים אותם ומוצאים להם תחליף, ואחרי זה אנחנו נכנסים לעניינים אחרים שזה קשור אחד בשני כמובן, אבל זה כל נושא הקיימות והחינוך הסביבתי. יש הרבה מאד עשייה בתחום הזה. תיכף נעשה איזה ריכוז קטן ואז ניכנס אולי יותר לפרטים.

אחד – זה כל הנושא של חינוך סביבתי בבתי ספר. ה-53 בתי ספר שרשומים פה הם כמעט כולם בתי ספר יסודיים רגילים. אנחנו נכנסנו השנה לבתי ספר על יסודיים, בתקווה להרחיב את זה ולהגיע עם בתי הספר העל יסודיים יותר עמוק, יותר מקצועי בכל התחומים האלה. אולי בסוף נפתח איזה מגמות של חינוך סביבתי באחד מבתי הספר העל יסודיים. לחינוך המיוחד אנחנו נכנסים.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

זו תוכנית לשנה הבאה או שזה כבר מה שנעשה כיום?

מר איתן בן עמי:

זה נעשה כיום.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

ה"ירוקצ'יק" עשיתם ב-220 גני ילדים.

מר איתן בן עמי:

כן, יש את זה, זה קיים.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

כן. אבל בשנה הבאה זה יהיה ב-220 גנים אחרים.

מר איתן בן עמי:

תיכף אני אגיד מילה על זה. אני רק אסיים, כי זה מאוד חשוב, שנכתבה והתחילה לפעול השנה בכל בתי הספר האלה של החינוך הסביבתי, תוכנית חדשה לשנתיים, שמדברת בעיקר על צמצום צריכה ושימוש חוזר, כדי לחיות בעולם של כדור אחד על פי העקרונות של סמל הקיימות. זו תוכנית שמשותפת לנו ולמחלקה לחינוך יסודי. יש צוות משותף שעושה את זה. יש מורות, בעיקר המורות למדעים, שמובילות את זה בכל בתי הספר, עם תלמידים שמובילים, תוכנית שעובדת מאוד יפה, התחילה לעבוד. "ירוקצ'יק" זו תוכנית שכרגע מנוהלת על ידי גני הילדים. אנחנו עוזרים ומסייעים. אני מקווה שהקשר איתם יתהדק ושהם יהיו חלק מכל מה שקורה בעולם של הקיימות.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

היא תוכנית שנתית?

מר איתן בן עמי:

שנתית, כן.

גב' מיכל נהרי:

זה חצרות גני ילדים.

מר איתן בן עמי:

מיכל למעשה, כאגף שפי"ע,

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

זה גינות שמטפחים אותן?

גב' מיכל נהרי:

זה לא רק בחצרות. זה גם מבחינת התוכן בגן, התוכן הלימודי, ובחצר עושים פינות ירק, עצי פרי.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

כי אם את עושה אחת לשנתיים בגן, את יכולה להגיע כל שנתיים ל-440 גנים.

גב' מיכל נהרי:

אבל זה לא בדיוק ככה, מכיוון שעשו את זה רק בגינות שהגננות היו שותפות לפעילות הזאת. דווקא המספר עומד סביב 200 כבר איזו שהיא תקופה.

דובר:

אפשר להפוך את זה לכלל ארצי?

מר איתן בן עמי:

קודם כל, תמיד מבקשים מאיתנו חומרים ואנחנו מפיצים אותם. זה דבר ראשון. דבר שני – מה שאמרתי למעשה ב-subtext הזה, שאנחנו מקווים שבשיתוף הפעולה שיש לנו עם החינוך היסודי ועכשיו עם מחלקת גני ילדים, שיתוף פעולה מאד הדוק, אנחנו נמצא דרך איך לקחת את זה אולי צעד קדימה, לעוד גנים, לעוד מקומות. כרגע זה כאילו עומד בפני עצמו.

גינות קהילתיות שלא מפסיקות להיפתח, שגם פה מיכל שותפה בכירה שלנו, ברחבי העיר, שמתחילות לתת גם הרבה יותר אירועים קהילתיים ועבודה קהילתית שם, זה לפחות מה שאני מעודד אותם לעשות. זה לא רק ה-10-5 תושבים שיירדו ויעשו את הערוגה שלהם, אלא זה צריך להיות באמת מוקד קהילתי לפעילות טבע וגידול וחקלאות עירונית וכל הדברים האלה.

קומפוסטרים ברחבי העיר – גם המספר הזה נעצר, אבל השנה עשינו, מה שנקרא, יישור קו, לוודא שכל הקומפוסטרים הנמצאים הם תקינים, הם שמישים, יש מי שמטפל בהם, אחראי. עכשיו אנחנו במצב שאנחנו אולי יכולים לגדול. פה, אגב, יש לנו תוכנית לקחת איזו שכונה, זו תוכנית שכנראה נקדם עם **השי"ל** ולעשות, מה שנקרא, גן מקיים. לקחת שכונה ולוודא שבשכונה הזאת, כל בית יהיה לו קומפוסטר וגינה קהילתית,

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

שהגנן שהוא משלם לו any way יעשה גם את זה, ואז תהיה גם הפחתה בכמות האשפה, גם גן ירוק. כל מיני דברים שלא יכרתו את הצמחים. כי היום הם באים, אפרופו המכונות האלה שעושות רעש, ראיתי את זה פה, בא גנן לאיזו גינה שהיו בה 'אחלה' פרחים לפרפרים, ציפורים וכו', ובשניה אחת הרס בית גידול שלם. אנחנו ננסה למצוא איזה גננים שיבינו שאפשר להשאיר חלק מהפרחים, לא צריך לעקור את הכול, לא הכול צריך להיות ממש ישר, זה לא מחנה צבאי, זו עיר שאמורה להיות מקיימת ולאפשר גם לחיות מקומות. אנחנו נעשה את זה. אגב, עיריית תל אביב, אני לא יודע אם אתם יודעים, אבל גם הנמיכה מדרכות ברמת אביב כדי שהקיפודים יוכלו לעלות עליהם. אנחנו מכניסים בתכנונים של בתים מן גומחות כאלה, בין גדרות של חצרות, כדי שדו-חיים יוכלו לעבור, במיוחד באזור הזה של הקיפודים.

גב' יעל גולדברג:

אפשר לשאול משהו?

מר איתן בן עמי:

כן, בבקשה.

גב' יעל גולדברג:

על הנושא הזה שאתה אומר, אני בקשר עם גלית סמואל, ואני חייבת להגיד, אני גרה במטמון ולידי יש בנייה, תמ"א עשו שם, והגדרות הם לגמרי עם מלט עד הרצפה. ואני התווכחתי איתם, יש שם קבלן נחמד, הוא אמר שאין, העירייה לא מחייבת מעברים לבעלי חיים. זה לא נמצא בשום מקום. נכנסתי לאתר לחפש,

מר איתן בן עמי:

אז תפני את הנושא אלינו.

גב' יעל גולדברג:

זה רק בגלל שאני, ודיברתי איתו, הוא היה בחור שאפשר לדבר איתו, עשה לנו איזה שני מעברים פתטיים קטנים, הוא אמר שממש זה לא קיים. אז כל מה שאתה אומר צריך לדעת, כי אתה מראה משהו ואתה לא יודע אם זה ל-2016 או ל-2017.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הועדה

מר איתן בן עמי:

זה עכשיו. באחת מהמדרכות היתה, לפני בערך חודשיים שלושה פורסמה. עכשיו יושב פה גם אוריאל בבצ'יק מאדריכל העיר וגם הצוותים של התכנון בצוותי התכנון, הם כולם בראש הזה. ולכן, אם יש משהו שלא מבוצע או קבלן מסוים שלא מכירים,

גב' יעל גולדברג:

הוא אומר שאין לזה חוקים, מותר לבנות גדר מלאה ממלט ואין לו שום מקום למעבר. זו פעם שניה שאני מעלה את זה.

מר איתן בן עמי:

תפני אלינו. אין בעיה.

אוריאל בבצ'יק:

אז הכנסנו הנחיות בנושא הזה, אבל נבדוק.

מר איתן בן עמי:

זה חלק מהאתגר שאת מאתגרת אותנו. יכול להיות שיש החלטה שלפעמים היא לא מבוצעת בשטח, בשביל זה צריך להעלות את זה למי שאחראי. הנה, אוריאל פה גם כן מופתע, אז בואו נבדוק את זה.

גב' יעל גולדברג:

זה גם מחוסר מודעות, אגב.

מר איתן בן עמי:

בסדר. יכול להיות. נקודה חשובה ואנחנו בודקים אותה, בהחלט, אנחנו נשמח.

מר רז אונגר:

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הועדה

גם בהקשר של הגינון, יש דוגמא מאד יפה של מועצת כרמיאל, שהם לקחו את מה שדיברת עליו. אתה מכיר את הנושא?

מר איתן בן עמי:

כן. אנחנו לוקחים את מי שעשתה להם את זה שם בכרמיאל, כדי שהיא תעבוד איתנו ליצור את הקורס הזה.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

מה היא עשתה?

מר רז אונגר:

בזכות אי גיזום יתר ושהם לא אספו עלים מהקרקע, הם יצרו חיפוי קרקע, הם גם חסכו משהו כמו 30 אחוז מתצרוכת המים של הגינון.

מר איתן בן עמי:

כן. אבל הם גם שתלו הרבה מאד גינות תועלת בכל אי התנועה וכאילו ממש עשו את כרמיאל מן עיר אכילה כזאת.

גב' גבי לסקי:

נכון. וגם לא אהבו לעשות סדר. הגיזום הוא אחר לגמרי.

מר איתן בן עמי:

תל אביב זה טנק מאד גדול. להזיז לפעמים דברים פה יותר קשה, אבל אני חייב להגיד, ומיכל בטח יכולה להעיד על זה, שהטנק זו ויש הרבה מאד מקומות שכבר לא מרססים אותם ויש הרבה יותר נכונות לגינות ולעצי מאכל ודברים כאלה. זאת אומרת, יש את השינוי כיוון. אנחנו תפקידנו, יחד אתכם, להעצים את הדבר הזה.

גב' רחל קורס:

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הועדה

בנוגע לרמת אביב הירוקה, השכונה הזאת נבנתה בתוכנית שלה ללא גדרות, והיום אני יודעת שהעירייה מחייבת לעשות גדרות בין החצרות. זו שכונה שתוכננה כשכונה,

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

את מדברת על רמת אביב הישנה, הירוקה?

גב' רחל קורס:

כן.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

זה לא מדויק, בלשון המעטה, יש לנו עכשיו דיונים גם בקרב אנשי המקצוע וגם בוועדה לשינוי במדיניות של רמת אביב. אבל במדיניות הקודמת לא היה שום חיוב. ההיפך, יש היום מגמה יותר ויותר להשאיר את זה פתוח. ויש תמיד מחלוקת בין אנשים שהם אומרים – אני רוצה לשפר דיור, יש לי זכויות קנייניות כאלה ואחרות, לעומת חצרות פתוחים. זו סוגיה מורכבת, אבל אין הנחיה כזאת.

אוריאל:

אני אגיד בקצרה אולי, ברשותך, ואני לא רוצה להפריע לרצף של איתן. למעשה חוק התכנון והבנייה מאפשר לבנות גדרות בגבול מגרש. מה שאנחנו עשינו בהנחיות המרחביות שאושרו, הנחיות של תנאים להיתר בנייה, זה בעצם להגביל את אופי הגדר. בעצם הגדרות אמורות להיות עם איזה שהוא מסד מאד נמוך וגדרות עם צמחיה, דווקא באזור של רמת אביב. זאת בעצם ההנחיה האחרונה שאושרה. זה שהשכונה אושרה ללא גדרות, זה משהו אחר.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

היא כנראה מתכוונת לבתים הדו קומתיים, נכון? הבניינים הטוריים הדו קומתיים, ששם יש מחלוקת, לצורך העניין, בין זה שגר בקומת הקרקע לזה שגר בקומה העליונה. כי זה מהקומה העליונה קיבל זכויות על הגג וזה שגר למטה רוצה זכויות על החצר. ולעיתים יש שם כל מיני מאבקים של לנכס ולגדר. אבל זו לא הנחיה עירונית לעשות גידור.

מר איתן בן עמי:

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הוועדה

בכל מקרה, חלק מהתפקיד של הוועדה פה, אני חושב גם, להעלות סוגיות כאלה. יש פה אנשים מהתחומים שיכולים או לשמוע ולהגיב אם הם יודעים. אם לא, ניקח את זה, נבדוק. ועוד פעם, זה הכול עניין של חינוך. כי גם אם מישו מותר לו לבנות גדר, אבל לאט לאט הוא יבין שהגדר שלו עושה נזק זה או אחר, יכול להיות שהוא בעצמו יבין ויעשה משהו בעניין. זה חינוך.

שכונה קיימת ושכונה מקיימת – זה קיים כיום ב-4 שכונות, אבל זה מרכיב יותר מ-7 שכונות, כי הם צירפו, למשל בהדר יוסף, עם אפקה. זה עובד בשפירא, ברמת ישראל ביצרון, ביד אליהו ובהדר יוסף. למעשה יש פה העצמה של תושבים, שעוברים קורס בתחום הקיימות ומחליטים אחרי זה על פרויקטים שהם חושבים שנכונים לשכונה שלהם. פרויקטים מאד מאד יפים. חלקם זה לביצוע מיידי. כמו ביד אליהו, יש להם שם אנשי פרפרים, אז אנחנו בונים להם כמו בית לפרפרים וכו'. הרבה מאד דברים שקשורים לחקלאות עירונית. בשפירא כבר הלכו קדימה ודיברו על עסקים מקומיים ועל נראות השכונה וכו'. התוכנית לדעתי תפסה מאד חזק, כי היא מערבת הרבה מאד מחלקות ואגפים עירוניים, והיא כנראה תיכנס לתוך תוכנית שנקראת 'ששת בעיר', שאז התושבים מקבלים הרבה מאד כסף להחליט מה הם רוצים לעשות עם הכסף. זה יהיה גם במחשבה ירוקה.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

לא מחליטים. הם מגישים שורה של הצעות.

מר איתן בן עמי:

ודאי. אבל ההצעות יהיו עם אלמנטים שיהיו גם ירוקים בקטע הזה.

גב' זהבה ארזואן:

הפלוס פה בפרויקט הזה, זה שהם יושבים יחד עם המרכזים הקהילתיים. ואז כשיש לך גינה קהילתית ומרכז קהילתי, השילוב הזה הרבה יותר חזק.

מר איתן בן עמי:

זו מטריה שכונתית שעושה הרבה מאד דברים. בשפירא למשל הם אחראים גם על היער מאכל שהם רוצים בפארק החורשות. יש כל מיני דברים.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הוועדה

אתרי טבע עירוני, שליאב פה וגם מיכל שותפים בעניין הזה – העירייה החליטה, המועצה, לפני משהו כמו איזו חצי שנה, על מפה של אתרי טבע בעיר, כמעט 50-52 אתרים, שבהם העירייה,

גב' מיכל נהרי:

יש הרבה יותר. פשוט 52 זה אלה שעברו סקר.

מר איתן בן עמי:

כן. 52 שעברו סקר.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

לפני 8 חודשים אישרה הוועדה המקומית לתכנון ובנייה, כנספח לתוכנית המתאר, את תוכנית המתאר אישרנו רק עכשיו, אבל התחלנו לכתוב אותה לפני 8 שנים, התחייבנו שבתוכנית המתאר יהיה נספח שיעסוק בטבע עירוני. לפני 3 שנים נעשה סקר רחב היקף, מה שנקרא מחוף אל חוף בתל אביב, הוגדרו בין 51 ל-53 אתרי טבע עירוניים, כאשר המטרה היא, אחד – לשים נורית אדומה בוהקת כלפי כל ניסיון לדרוס אותם עם דחפורים וכו' ולהקים פרויקטים נדל"ניים. שתיים – באמת, לפתח, לשקם, ולעשות גם פעילויות קהילתיות, וזה אושר בוועדה המקומית. אנחנו העיר השנייה היום במדינת ישראל שיש לה תוכנית אב בתחום טבע עירוני. ואיתן מדבר על זה שב-12 אתרים כאלה יש כבר פעילות קהילתית ושיתוף עם התושבים.

עידן עמית:

אפשר להעיר רגע? סליחה על ההפרעה. אתם עושים באמת עבודה יפה מאד, גם הוועדה עם האישור של תוכנית האב. כמו שאמרתי בשולחן הזה בדיוק בישיבות שהיו בשנה שעברה, השכבה של הטבע העירוני צריכה לעלות על ה-GIS העירוני.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אני חושב שעובדים על זה. יש עבודה על זה.

מר איתן בן עמי:

אמרתי, זה עוד מעט יהיה מושלם. זה יכלול את הגינות, את הטבע העירוני, עסקים ירוקים, כל מיני דברים.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הועדה

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אגב, הם הוציאו מפה נורא יפה.

גליה חנוך רועה:

לא, אבל זה לא מפה ירוקה.

עידן עמית:

אני מדבר על ה-GIS העירוני.

מר איתן בן עמי:

אני קורא לזה מפה ירוקה.

גליה חנוך רועה:

לא, זה שני דברים נפרדים. המפה הירוקה זה מפה לציבור, שממפה באמת את כל הדברים הירוקים בעיר. וה-GIS זה שכבות של תכנון ושכבות,

מר איתן בן עמי:

אנחנו מעלים גם וגם. אנחנו רוצים גם שהציבור יידע, מי שנכנס ל-GIS, איפה כל דבר שהוא ירוק שיש בעיר. זה לא סותר. יש מספיק מקום לדבר הזה. אני חושב שמה שחשוב פה,

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

זה באחריותך הדבר הזה?

מר איתן בן עמי:

סוג של, לא רק. יחד עם שפי"ע.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הועדה

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

זה שפ"ע והרשות?

מר איתן בן עמי:

כן. הם במחשוב. אנחנו עובדים איתם.

עידן עמית:

לא. זה יותר עינת עשתה את זה עם המחשוב.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אפשר לומר שעד סוף רבעון 1/2017 זה ייגמר?

מר איתן בן עמי:

כן. כן.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

או קיי, אז יש לך תשובה – עד סוף רבעון 1/2017 יהיה על ה-GIS את כל אתרי הטבע.

מר איתן בן עמי:

נכון. אני חושב שפה אבל, אפרופו לראות את הקטע המעשי של זה, זה בכל התכנון של 3,700, ופה גם אוריאל מעורב וגם ליאב. למעשה כל השכונה החדשה, חוץ מזה שהעירייה החליטה על פארק חופי ענק כאילו בכל האזור שם של רכסי הכורכר, שזה שטח מאד חשוב, למעשה תהיה שדרה של כמעט 80 מטר, תקן אותי אם אני טועה, בתוך השכונה, שהיא למעשה שומרת על שלולית החורף הצפונית שנמצאת ליד 'תיכונט', וזה הופך את זה לשדרה ירוקה שהבריכה היא בתוכה וזה יהיה פשוט אתר טבע. זאת אומרת, לא אמרו – בוא נזיז את הבריכה או בוא נבנה עליה או משהו, אלא יש בריכה, איך בונים סביבה. הייתה תחרות אדריכלים, ליאב נתן חלק מההנחיות, היה שותף בבחירה. זאת אומרת, זה משהו שלא סתם אמרו, אלא גם עושים.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

תו ירוק לעסקים – גם כן, פעילות שאנחנו עושים. 20 עסקים בתל אביב שעשו התייעלות אנרגטית בכל התחומים – במחזור, בהובלות (תיכף תראו), קיבלו 20 עסקים מהמשרד להגנת הסביבה, מכון התקנים ועיריית תל אביב תו ירוק. יש לנו מחזור חדש, היה לנו מה שנקרא green breakfast club שהיה לפני שבוע במסגרת חודש הקיימות. יש לנו בין 11 ל-15 בעלי קלסטרס של מסעדות. זה כמעט 34 מסעדות בעיר, שהגיעו והביעו נכונות להיות חלק מהתו הירוק. זה מצוין לעיר, זה מצוין לעסקים. לדוגמא, ב-20 העסקים שעשינו, זאת התוצאה של צמצום נסיעות הובלות. זאת אומרת, רק מבחינת איך מארגנים מחדש את המחסן ואיך לא מביאים סחורה כל יום אלא כל 4 ימים או כל שבוע. תארו לכם שבכל העסקים מתל אביב נצליח לצמצם את הנסיעות כך, כבר התגברנו על חלק גדול מזהום האוויר בתל אביב והפקקים. זו דוגמא אחת לכל הדברים שקרו. מאד טוב.

תוכנית חדשה שהתחלנו לפני פחות משנה נקראת 'בתיאבון', בעקבות זה שהעיר חתמה על אמנת מילאנו למזון בריא. למעשה חברנו אל הרבה מאד, גם יחידות עירוניות, ממשלה, קהילה, תושבים, ואנחנו עובדים על ספקטרום מאד רחב, שלמעשה אומר – בוא נאכל יותר בריא. כנ"ל, כמו שאתם רואים פה בישיבה, אנחנו ממליצים, הסמל שלנו מורכב מ-5 צבעים, קצת קשה לראות את זה פה, שצריכים להיות על הצלחת תמיד. אנחנו עובדים מאד אינטנסיבי עם גני הילדים, עם המועדוניות, עם החינוך העל יסודי.

כדי להראות דוגמא אישית, סיימנו עכשיו קורס עירוני של 30 משתתפים, שהם מזמיני האוכל המרכזיים של מינהלים ואגפים פה, כדי שאם הם מזמינים את האוכל לא יהיה רק בורקסים ורוגלעך. אם תהיו היום ותסיירו באירועים עירוניים, תראו את כל הפירות והירקות ולחם קל וטבעוני, ללא גלוטן. עם אגף נכסים אנחנו עובדים וכבר המזנון בפילון, במרכז הקהילתי החדש בדב הוז ועכשיו במכרזים העירוניים פה למזנונים, הם עוברים דרכנו ועוברים שדרוג ירוק כאילו, לסלטים, לטבעונות, כל מה שצריך, נוסף ל-אם מישהו רוצה לקנות בורקס – תמיד הוא יוכל. אנחנו אבל נציג לו אלטרנטיבה. אנחנו עובדים במקביל עם הקפיטריות בחינוך העל יסודי. הולך להתחיל ניסוי ב'תיכונט', שבו אנחנו חודש שלם נביא קייטרינג שיציע כל מיני מנות, ותוך כדי תנועה יעשה משובים עם הילדים, ישאל אותם – מה טוב, מה לא טוב – יירד מהמנה, יוסיף. בסופו של דבר, בסוף החודש, אנחנו מקווים שנגיע לאיזה מנות אפשר להציע בקפיטריה, שגם היא תעבור חשיבה מה זה בכלל קפיטריה. האם זה פיצוציה? האם זה מסעדה? האם זה קיוסק? האם זה קפה? מה זה? כדי שיהיה אפשר להחליט מה זה, הולך להיות מאד מעניין.

תמי צרי:

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

ממש יפה לראות שהתחלתם להתעסק עם המזון. ואני רוצה לשאול אם מישהו חושב גם על הכלים החד פעמיים.

מר איתן בן עמי:

חד פעמיים, כן. הם התנצלו מראש פה, כי התקלנו אותם. גם על זה אנחנו חושבים. אבל אני חייב להגיד לך, תראי, אנחנו עוסקים הרבה בנושא הזה ואני לא כל חיי הייתי בקיימות. ואז, כשמתחילים להתווכח אם זה חד פעמי או קבוע, או ספל כזה, יש קולות לפה ולפה. אם זה חד פעמי – ייצרת פלסטיק, והוא יצר את זה. אני אומר שיש כל מיני אסכולות. אנחנו מנסים לעשות, מה שנקרא, הכי טוב שיש, אבל גם בכוס זכוכית רגילה, מתחילים להגיד לי – אבל הסבון שאתה רוחץ איתו – יש פה כל מיני אג'נדות.

איתי דינר:

זה רמות שונות של כמה שאתה מעמיק את המחשבה שלך למחשבה אקולוגית. אין פה אג'נדות – יש לייצר פסולת או לא לייצר פסולת.

מר איתן בן עמי:

אני עובד גם עם המומחים. הייתה לנו ישיבה על תוכנית המזון ואז בא המנכ"ל וניסה לשאול האם הלחם, אני לא זוכר על איזה לחם הוא שאל, הוא יותר טוב מהלחם השני? הוא שאל את הדיאטנית שלנו.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

עד היום זה לא היה. אנחנו מתחילים היום מאפס. ההערות שלך מצוינות ואתה צודק במיליון אחוז, כולם צודקים, אבל אנחנו מתחילים היום לא מאפס, ממניוס משהו, ואנחנו מתחילים בתהליך. לכן, כל מה שאתה אומר הוא נכון, אנחנו צריכים לשאוף לזה, אבל בואו תנו, מה שנקרא, תנו צ'אנס להתחיל במהלך שלא היה עד היום, שאף אחד לא התעסק עם זה.

תמי צרי:

כל הכבוד. רק רציתי לשאול אם זה באג'נדה.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

הכול באג'נדה, אבל אנחנו, את יודעת, צריכים להזיז את המוחות של האנשים.

מר איתן בן עמי:

שימי לב, השקף הבא הוא למעשה התשובה בשבילך, כי השקף הבא הוא כדי להראות לנו במה עוד לא נגענו, במה רק התחלנו, איפה אנחנו בכיוון הנכון, איפה עשינו בכלל איזה משהו. גם, השארתי כמה אדומים כי יש עוד דברים שאני אפילו לא יודע מה אני צריך. אבל למשל, עכשיו בחנוכה, אפילו עם האמהות שמבשלות במשפחתונים עשינו סדנאות. היום אחת מיחידות העירייה הלכה ברגל מפה עד דן פנורמה, במסגרת יום בריאות, לעבור שם סדנא בבישול בריא. אנחנו מכניסים כל מיני דברים, על כל הספקטרום.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אין ספק שנכניס את זה בכל מוסדות החינוך, בכל מוסדות הציבור, בכל החברות העירוניות שבאות. קשה אפילו לדמיין כמה קשר ומגע יש לגופים הציבוריים בתל אביב בכל מה שקשור למזון. אם נגיע לזה שאנחנו נוכל לעשות איזו שהיא פריסה שכל המקומות האלה שהם ציבוריים יעבדו לפי סטנדרט של מזון בריא וכל המכונות בבתי הספר, של המתקנים ושל המשקאות וכו' ייצאו, זה כבר מהלך מאד גדול וזאת התחלה נהדרת.

מר איתן בן עמי:

נכון. נכנסות בשלב זה 4 מכונות פרי בריא למרכזים הקהילתיים. כבר באיכילוב, מי שלצערי יצטרך לבקר שם, יש שם כבר 3 מכונות שלנו של פרי בריא. אנחנו באמת, רק התחלנו, ירינו להרבה מאד כיוונים, הכול חיובי, ואנחנו מתקדמים. מרחיבים, מתקדמים. לשמחתנו המנכ"ל מאד אוהב את התוכנית ותומך בנו.

יעל מרום:

רק מילה אחת. אתה עושה ערבוב בין בריאות אישית, מבחינתי שהבן אדם יאכל מטוגן ויעשן סיגריה, לבין פלסטיקים. זה שני דברים שונים וכאיל ואתה מערבב את זה.

מר איתן בן עמי:

אני לא מערבב. אני אומר שהכול קשור בסופו של דבר. גם כשאני מדבר על תוכנית 'בתיאבון' שלנו, חלקה הולך לשלב הגידול וחלקה הולך לשלב הפסולת. יש פה כאילו ספקטרום שלם. בבקשה, הנה חגית, שעוזרת לנו בתוכנית.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

גב' חגית אולנובסקי:

אני מנסה לעזור לרשות לקדם. נושא תזונה בת קיימא, מזון שהוא גם בריא, גם סביבתי, חברתי ובר השגה, זה נושאים מאוד מורכבים. אנחנו בעצם, באיזה רשות אנחנו מתערבים בצלחת של הפרט? זה נושא שהוא מורכב בכל העולם. אנחנו לומדים מכל מיני פרויקטים מוצלחים בכל רחבי העולם המערבי. אנחנו מנסים דברים. זה תהליך שחייב להיות הדרגתי, אין פה 'זבנג וגמרנו'. לא רק בגלל שאין עודף של תקציבים, זה פשוט לא יכול לעבוד ב'זבנג וגמרנו'. על הדברים שעלו פה, כולל השאלה האחרונה, בהחלט נלקחים בחשבון, וזו תוכנית שהיא לא לשנה.

מר איתן בן עמי:

לא, היא לא לשנה, היא תוכנית חומש כרגע. אנחנו עובדים למשל עם עמותת 'מאה יום'. כשאנחנו עובדים איתם, אנחנו עובדים יותר על הקטע של סוכרת ודברים כאלה. אני עובד עם משרד החקלאות – זה על, הם רוצים צבעים בצלחת. אני עובד עם משרד החינוך – הם רוצים לאסור בקפיטריות ובבתי הספר X דברים. אני עובד עם הרבה מאוד, גם רגולטורים וגם דיאטניות ומומחים בתחום הזה, כדי שנתקדם נכון. ובינתיים אנחנו עובדים יפה מאוד עם מינהל קהילה החדש פה, עם מינהל החינוך, עם בתי העירייה. עכשיו אנחנו הולכים, יש פה כל יום חמישי, אני לא יודע אם אתם יודעים, יש משחקיה לאמהות, הורים וילדים. אנחנו הולכים להכניס, מה שנקרא, 'בייבי קפה'. זה דוכן שלנו, שלמעשה יהיה דוכן התייעצות לכל ההורים שבאים לגבי מזון. וניכנס ל-0 עד 3 בהנקה. זאת אומרת, יש פה ספקטרום בלתי נגמר של דברים לעשות ואנחנו מתכוונים. אני אפסח על זה – משכונה קיימת לשכונה מקיימת.

כאן כמה מהדברים שאנחנו אומרים לעשות, חלק אמרנו. פיקוח על כל תחנות הדלק בעיר – לקחנו על עצמנו, אגב, זה היה ברשות המשרד להגנת הסביבה. הם לא ביצעו את זה כל שנה. אנחנו מבצעים את זה כל שנה, לוודא שתחנות הדלק לא מפקיעות. אגב, תל אביב היא העיר שהכניסה את ה-stage 2, זה למשאוב אדים, לתוך כל התחנות שלה, ומפקחת על זה באופן הדוק. זו דוגמא. סקר קרקעות שאמרת, שיפור איכות אוויר, תיקון 84 שגם הוא עבר במועצה. הרבה מאוד פעולות, כולל נהיגה אקולוגית, כל מיני דברים שאנחנו עושים על מנת לצמצם זיהום אוויר.

שיפור הקשר עם בעלי העניין – יושבים פה גם מחברות וארגונים. יש לנו כוונה לפתוח את הדלת ולעבוד עם כל הארגונים וכל העמותות וכל קבוצות התושבים. כל מי שהוא בתחום הזה על מנת שיהיה מכפילי כוח וכל

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

אחד שיטפל בתחומים שבאמת הוא אוהב ומכיר. עם 'מגמה ירוקה' למשל, אנחנו עובדים עם היערות מאכל, כי זה אצלם באג'נדה, אז אני לא צריך להמציא שום דבר. הם המציאו את זה, אני עובד איתם. החברה להגנת הטבע כנ"ל, או כל ארגון אחר שאנחנו עובדים איתו.

שיפור המזון – מה שאמרתי לכם. הקמת מטבחים אנחנו רוצים. אנחנו בכל מיני מחשבות איך לעשות את זה. קשר עם התושבים בעזרת, גם פייסבוק הירוקה וגם פלטפורמות אחרות. שמנו בעזרת חודש הקיימות את זה על האג'נדה של הרבה מאד גופים בעירייה, כדי שכל נושא הקיימות ואיכות הסביבה יקבל את המקום הראוי לו. אנחנו פותחים עכשיו, מתחילים לשפץ אצלנו ברשות מרכז שיהיה מרכז כמו יזמות בתחומים הירוקים. אנחנו עובדים גם עם יחידת הצעירים, גם עם אורלי רונן שראיתי בזווית העין שהגיעה מבית ספר פורטר, והיא גם מייצעת לנו בהרבה מאד תחומים.

תודה על ההקשבה. וזה היה רק על קצה המזלג פחות או יותר.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

תודה רבה, איתן. אין ספק שמתבצעת עבודה ויש, כמו שאמרתי, הרבה מאד תחומים מגוונים, חשובים, מעניינים, ואנחנו כמובן רוצים שדברים יקרו עוד יותר. כי תמיד רוצים ללכת ולשפר. נעשה פה סבב של הערות והתייחסויות.

מר מור גלבוע:

באמת כל הכבוד, וגם אמרתי לאיתן לפחות בהזדמנות אחת שאני זוכר, שהקשר עם הרשות לאיכות הסביבה, לפחות ב-5 שנים וקצת אני ב'מגמה ירוקה' לא היה נראה כזה בעבר. זה מדהים שזה קורה ויש המון כוונות והמון דברים שבאמת חדשים ויצירתיים. כל הכבוד.

אני אשמח להגיד כמה דברים שהם בנוסף. אני אשמח מאד לראות את עיריית תל אביב מקדמת אותם. אני יודע שהם דברים לא פשוטים ולא בהכרח קלים. ומורידים את כיכר דיזנגוף, שזה משהו שהוא מבורך והוא טוב. ה-default הוא שנשאיר את העצים העתיקים, כי זה נכס עירוני שאין שני לו, והעצים האלה זו ברכה לעיר ולתושבים.

דבר אחד שממש חשוב בעיני לזכור ולדבר עליו, זה שיתוף ציבור. ושיתוף ציבור, כשאנחנו מתכננים אזורים כמו כיכר דיזנגוף, או כמו מקומות אחרים שהם לא רחוב קטן צדדי באיזו שכונה, זה אזור הומה אדם, שהוא בלב שיח עירוני רב שנים, כל כך הרבה בעלי עניין, זה תמיד יוצא הרבה יותר טוב כשהציבור מעורב בתכנון של

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

הדבר הזה. יש הרבה חוכמה ואני בטוח שאם היה תהליך כזה בכיכר דיזנגוף, היינו מצליחים לשמור על העצים והיו שם שבילי אופניים, וגם התכנון של הכיכר עצמה, של המעגל, היה הרבה יותר טוב לכולם. זה פשוט ממש חבל לראות. וגם כשבאנו ועשינו את השיח הראשוני במשרד של אדריכל העיר, הגיעו ארגונים והגיעו הרבה מאד בעלי עניין, אז שמעו אותנו פעם אחת ובזה השיח נגמר. אני מאד הייתי שמח לראות את עיריית תל אביב במקום אחר, לא רק בנושא של כיכר דיזנגוף, אלא בכלל בכל מה שקשור לשיתוף ציבור. אני יודע שיש איזה שהוא משהו שרוצים לקדם אותו מבחינת נוהל עירוני, אבל ממש, הציבור רוצה להיות מעורב, ואני חושב שלעיריית תל אביב יהיה טוב שהציבור יהיה מעורב. זה דבר אחד.

הדבר השני הוא מאד חשוב בעיני ואני לומד אותו ואני מתוודע אליו בקטע רע, בגלל הקטע של כיכר דיזנגוף והעצים שם בחודשים האחרונים, זה כל המדיניות של עיריית תל אביב ובכלל של רשויות מקומיות כלפי עצים עתיקים. ופעם אחת זה המקום הזה, בתל אביב יש 120 אלף עצים, תל אביב היא עיר שמצטיינת בשימור של מבנים עתיקים, סגנון בינלאומי, 'באוהאוס' וכל זה, אין אפילו עץ אחד בתל אביב שמקבל אותו יחס שהוא עץ מוגן.

גב' מיכל נהרי:

למה לא? אתה טועה. אתה טועה בגדול. קודם כל, יש 150 אלף עצים. כל העצים, אנחנו יודעים איפה הם, אנחנו מטפלים בהם באופן קבוע. אני בכלל לא מסכימה עם מה שאתה אומר. אני לא יודעת על סמך אתה אומר את זה.

מר מור גלבוע:

לא, אבל הוא מדבר על מעמד של עץ לשימור. בדיוק כמו שיש בניינים שאי אפשר לגעת בהם,

גב' מיכל נהרי:

דיברת על 150 אלף עצים בתחום העירוני? בתחום העירוני אנחנו לא עוקרים עצים. אנחנו שותלים עצים.

מר מור גלבוע:

והעצים של כיכר דיזנגוף הם לא עצים?

גב' מיכל נהרי:

הם גם עצים, אבל אתה מדבר על 150 אלף.

דובר:

הוא מדבר על שימור עצים עתיקים. זה משהו ששווה לקדם אותו.

מר מור גלבוע:

ועשרות עצים בשדרות ירושלים ביפו?

גב' מיכל נהרי:

אבל למה אנחנו לא משמרים עצים עתיקים? מאיפה אתה,

דובר:

יש כל הזמן מאבקים על עצים. צריכים לדבר על זה. זה בסדר.

מר מור גלבוע:

מה שמגן על עצים, זה החוק של פקודת היערות וחוק תכנון ובנייה, זה מה שמגן. אבל בסופו של דבר, כשפקיד היערות בתל אביב זה גם ראש אגף שפ"ע, אז לתחושתנו האצבע הרבה פעמים יותר מדי קלה על ההדק, ואנחנו היינו רוצים לראות שינוי.

גב' מיכל נהרי:

אבל הביקורת עליו הוא פקיד היערות הארצי, וזה מגיע אל פקיד היערות הארצי ושם מחליטים את הדברים.

דובר:

לא תמיד.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

מיכל, אחר כך ניתן תשובות.

גב' מיכל נהרי:

בסדר. זו הדרך – מגישים ערר, פקיד היערות הארצי מחליט בסופו של דבר.

מר מור גלבו:

אני אשמח לסיים להגיד. אחד – זה הנושא של המדיניות של שימור. הדבר השני – זה הנושא של הגיוון של העצים. והדבר השלישי – שהוא מאד פראי, אפרופו מה שאמרת, אני רואה, אני עובר מול עצים ואני לא מאמין, מה השאירו מהעץ? איך העץ הזה ישקם את עצמו? ואז בסופו של דבר, כשבאו לעצים של כיכר דיזנגוף ואמרו – או קיי, נרצה להעתיק אותם – אז בא אגרונום ואמר – אי אפשר להעתיק אותם. למה אי אפשר להעתיק אותם? כי במשך עשרות שנים אולי גזמו אותם בצורה פראית ויותר מדי והם לא עצים חזקים מספיק? אז יכול להיות ששם נמצאת התשובה. זה דבר אחד.

הדבר השלישי – זה כל מה שקשור ליידוע הציבור בנוגע לכריתה של עצים. איך הציבור אמור לדעת שכורתים עצים? ראובן, זה דברים חשובים. יש חלק קטן באתר באינטרנט שהפריקים של עצים אולי ואנשים שנכנסים לשם ויודעים, אנשים שעוברים ליד כיכר דיזנגוף, עשרות, מאות, לא יודע, אלפים שהדבר הזה חשוב להם, יכלו לדעת בכלל? אני לא ידעתי שב-20 לספטמבר הדבר הזה עלה לאינטרנט. ורק ב-14 יום האלה היה אפשר להגיש התנגדות.

דובר:

אני רק אוסיף, שאנחנו ניסינו עם שמוליק קצ'ליניק לקדם נוהל שבו יהיה יידוע לציבור על עצים שמתכוונים לכרות אותם בסימון על העץ לפני שכבר מקבלים אישור וצריך להגיש ערר, אלא משהו מקדים לזה, כדי שלא יקרו כל המקרים האלה.

מר מור גלבו:

זו גם הייתה הצעת חוק של ניצן הורוביץ, ניסו לפתור את זה גם ברמה הארצית.

גב' גבי לסקי:

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

הגשתי בקשה למנכ"ל, ברוח של הדברים שלכם הגשתי בקשה כדי לקדם. לאחרונה ממש הגשתי בקשה.

מר מור גלבו:

עוד שני דברים אחרונים:

דבר אחד – בכל הנושא הזה של זיהום אוויר – אותי מאד מעניין לדעת, אני יודע שהייתה תוכנית, אתה דיברת על זה, ראובן, בעניין של ההגבלה של כניסת רכבים פרטיים. אבל זאת הייתה תוכנית מאד מורכבת של איך מצמצמים את זיהום האוויר. אני יודע שאיפה שהוא היא נתקעה. יש הרבה דברים חוץ מאגרת גודש והגבלה של כלי רכב פרטיים. מה קורה עם הדבר הזה? איך אפשר לעזור? אתה יודע מה, זאת השאלה – איך אפשר לעזור לקדם שהתוכנית הזאת, שהמליצו עליה בתל אביב, תקודם? והדבר האחרון שמעניין אותנו, כי אנחנו מתעסקים בזה הרבה, זה עניין של סולארי על מבנים של גגות ציבור – האם יש כיוון לדבר הזה? חשיבה? רצון? תודה.

גב' גליה צוקרמן:

אני מסכימה עם כל מילה של מור וזה משהו שאנחנו גם מקבלים המון פניות מהציבור, זה משהו שמאד מטריד את הציבור ומאד מטריד אותנו.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

על העצים את מדברת או על הסולארי?

גב' גליה צוקרמן:

על הנושא של ההתייחסות לעצים, ועל שלושת הדברים שדובר עליהם – גם בעניין של שימור עצים עתיקים וגם בעניין של נטיעה וגם בעניין של גיזום. ואני כעבר שוחחתי עם גבי ארוכות גם על הנושא הזה שרצוי מאד לנסות לקדם פה סקר, וסקר של הצללה, שזה משהו שמקובל בכל ערי העולם, להבין את כמות ההצללה, שזה כבר קשור לגודל העצים, לנפח העלווה שלהם ולמדיניות הגיזום, כי הצורך בצל בעיר, גם מבחינת הליכיות ועוד הרבה נושאים, הוא מאד חשוב. וזה כלי מעולה לתכנון, שזה משהו שהייתי רוצה לראות מקודם.

עוד נושא בעניין הטבע העירוני – אז באמת, אני לא הקדמתי ואמרתי שזה מעורר התפעלות כל מה שנעשה כאן בשנה וחצי האחרונות וקצת יותר, באמת המון דברים מקודמים, המון דברים הם דוגמא שמובילה בארץ ואנחנו מאד מעריכים את זה ומאד שמחים על המגמות ומבינים שדברים לוקחים את הזמן שלהם. יחד עם

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

זאת, אנחנו נתקלים הרבה פעמים בבעיות בין אגפים שונים. זאת אומרת, הרשות לוקחת על עצמה לקדם דברים בצורה נהדרת, ואז מכיוון אחר אנחנו מקבלים את ההיפך. בנושא טבע עירוני למשל, אתרי הטבע העירוני, תוכנית האב, הקידום של העבודה עם הקהילה – זה דברים מדהימים, אבל בעת ובעונה אחת אנחנו נתקלים בדברים במחלקת התכנון ובמחלקת הנכסים שהם סותרים לחלוטין. כמו בבריכת החורף במתחם הלוחמים חולון ותל אביב, שבעת ובעונה אחת מקדמים שם עשייה כל כך יפה ומשמעותית, שליאב מעורב בה והרשות מעורבת בה. ויחד עם זאת, אנחנו מגלים שבונים שם חניון ללא היתר, בנייה, בעוד שהבטיחו לעשות שם גן ציבורי במקום שפינו.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

את צריכה לדבר בצורה מדויקת – זו לא הייתה פגיעה באתר הטבע, אלא הייתה מחלוקת לעניין האם צריך שיהיה שם, או גן כמו שהבטיחו, כמו שאת אומרת, או נוכח דרישת, נדמה לי שזה היה רק"ל, להקים שם חניון ציבורי. אבל אף אחד לא פגע בנכס הטבע העירוני. אני הייתי שם פעמיים.

גב' גליה צוקרמן:

קודם כל, זה יצטרף לעבור ניטור בסוף החורף,

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

בסדר, נעביר ניטור והכול, אבל שלא ישתמע כאילו הייתה איזו שהיא דורסנות סביב ה –

גב' גליה צוקרמן:

לא. אבל אתה מסכים איתי שבאתר שהוא כל כך מצומצם והוא מסתמך על מים של אגן ניקוז שלם, יש הבדל מאד רציני בין לשים חניון עם אספלט לבין לשים שטח פתוח.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אני מסכים איתך שעדיף היה לבנות גינה גדולה ומרווחת לתועלת הציבור. אבל מכיוון שאנחנו לא עוסקים כאן בפופולזם אני מקווה, לפעמים יש דרישות כאלה ואחרות או מציאות שמשתנה ואז אנחנו מחויבים למשהו שלא חשבנו עליו מלכתחילה. אבל אין פגיעה באתר הטבע העירוני, זה חשוב.

גב' גליה צוקרמן:

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הועדה

את זה עוד צריך לבדוק. אני חושבת שליאב עשה שם עבודה מאד יסודית בניסיון,

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

זה תפקידו.

גב' גליה צוקרמן:

לבטל את ההשפעה והנזקים שיכולים להיות מחניון. אבל אנחנו עוד עתידים לראות, אבל אני אומרת, בחשיבה. אותו דבר בפארק החורשות – העירייה קידמה תוכנית אב יפה מ-2008 בתוכנית המתאר כאתר טבע עירוני, ויחד עם זאת אנחנו מגלים, ללא שקיפות וללא ידיעת הציבור, שמקודמת שם בנייה של מגדלים על פארק החורשות בתוך טבע עירוני. זה לא המקום כאן לפתור את הבעיות, זה דברים שאנחנו מתעסקים איתם לאורך זמן. זה זמן להעלות את זה ולומר שבעוד דברים נפלאים נעשים, צריך איזה סנכרון בנושא הזה. הדבר השלישי שאני רוצה לדבר עליו, זה הנושא של הגינון האקולוגי, כל מה שאמרת על הגן העירוני והכנסה של דבי לרר, שזה דבר נפלא, והלוואי והוא היה מקודם באמת וגם הרמה של הגינון הציבורי וגיוני היום. ואחד הדברים שהייתי מציעה לנסות לקדם, זה להכניס לתוך המכרזים של התחזוקה של שטחי ציבור, כבר לתוך המכרז, שיהיו גננים שיהיו מחויבים לשיטות טיפול וגינון ותחזוקה אקולוגיות מלכתחילה.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אנחנו צריכים להכשיר אותם, זה הרעיון.

גב' גליה צוקרמן:

לא, יש כאלה שכבר יודעים לתת לזה מענה, אבל צריכים שהם יענו למכרז באופן שיחייב אותם מלכתחילה לעשות, כי אחר כך זה כמעט בלתי אפשרי לגרום להם להכשיר את הגננים של עצמם בצורה אחרת. זה משהו שאני יודעת שפועל בכמה מקומות.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

צריך לבדוק באמת את המכרזים. זה 'סופר' חשוב המכרז של הגינון.

מר איתן בן עמי:

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

אגב, מחלקת מכרזים העירונית, לא אמרתי את זה, אבל מחלקת המכרזים העירונית פתוחה לפנינו ובמהלך השנה האחרונה הכנסנו אלמנטים ירוקים כמעט בכל מכרז שזו, ממדפסות ומסכים ועד לניירות וחומרי ניקוי.

מר גליה צוקרמן:

רק להכניס, שאם מכניסים לתוך המכרז של הגינון את האלמנטים של גינון מקיים, גם להכניס אלמנטים של גינון מאכל, צמחי מרפא.

מר איתן בן עמי:

כן. אמרתי שזה יהיה חלק ממה שאנחנו רוצים שיהיה, בעזרת זה שיעשו גם קומפוסט. לעשות איזה חבילה של מה צריך לעשות בגינון.

גב' גליה צוקרמן:

אבל גם הציבורי, לא רק הפרטי.

גב' גליה חנוך רואה::

אני מדברת על הציבורי.

מר איתן בן עמי:

הציבורי. הציבורי והפרטי. אנחנו מדברים גם על פרטי, וציבורי – ייכנס מנהל אגף שפ"ע חדש, נשב ונדבר ונראה מה אנחנו יכולים לעשות.

גב' זהבה ארזואן:

אחד – זה נושא המחזור. אני חושבת שאפשר להתחיל עם זה קודם כל בבנייה הירוקה.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אנחנו נייחד גם דיונים לבנייה ירוקה. בבצ"ק הלך. בבצ"ק מתעסק עם זה והוא המומחה לעניין בנייה ירוקה.

מר איתן בן עמי:

דווקא תל אביב היא מהמובילות לדעתי, גם בתי ספר, כל מה שנבנה הכול עם ירוקים.

גב' זהבה ארזואן:

הכול בסדר בבית. אם אתה רוצה ללמד ילדים וקצת יש לך פה איזה קונפליקט בעייתי. ואם אתה מתחיל עם זה כבר מהבית, אתה מתחיל להפריד פסולת, לא פחים, שמשליכים את הפסולת בדיוק יודעים לאן – זה זכוכית, זה קרטון וכדומה. אותו דבר קורה לנו ברחוב, במדרכות, הפחים למחזור הם לא ידידותיים. אנחנו רואים את זה. הכול נזרק. אני חושבת שזו השקעה של כסף מאד מבזבז. אפשר לחשוב על פחי מחזור הרבה יותר ידידותיים שיהיו גם ממש בגינות ציבוריות, שאנשים ממש יתחילו לזרוק שם. אפשר לעשות את זה גם בקטנים ולא גדולים. לקדם כמה שיותר, יש את חברת "שלי" למשל, שהיא מרכזת אצלה את המחזור, אז אפשר להוסיף עוד דברים גם בגינות קהילתיות וציבוריות, שזה בעצם גם ייכנס כאיזה שהוא כסף, השכונה יכולה בעצם ליהנות מזה כמו בבקבוקים, ואז אתה משליך לשם זכוכיות וקרטונים. זה יהווה להם איזה שהוא חשק באמת לבוא ולמחזר.

גם הפסולת של הגיזום – זה עומד ברחובות ימים שלמים, אף אחד, גם כשאתה מודיע לפיקוח – הוא לא לוקח את זה. הוא לוקח את זה ביום שזה מתאים לו. זה יכול לעמוד ברחוב. כל העצים האלה לא מגיעים כגיזום, אנחנו מבקשים אותם בגינות קהילתיות, כי חבל. אלינו זה לא מגיע, לגינות הקהילתיות, ואנחנו מדברים על זה כבר המון שנים. אני חושבת שצריך לתעל את זה,

גב' מיכל נהרי:

אנחנו לא יכולים להביא ערימות של גזם.

גב' זהבה ארזואן:

אבל אפשר להשתמש בזה.

גב' גליה חנוך רועה:

צריך מרסקת גזם בעיר. מרסקת גזם עירונית, כמו בבת ים. יש להם ריסוק גזם בתוך העיר, הם משאירים את זה בחווה החקלאית, וזה פתוח גם לתושבים לבוא ולקחת, במקום להסיע לחירייה.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

גב' מיכל נהרי:

היום איתן הציג את הדברים שלו. את כל הדברים האלה, צריך להזמין לפה את שמוליק ושהוא ייתן להם תשובות.

מר איתן בן עמי:

חלק מהדברים של איכות הסביבה, איכות הסביבה מפוזרים בכמה יחידות עירוניות.

גב' זהבה ארזואן:

יש מיטות וכל מיני דברים שנזרקים, אפשר לתעל את זה, לחשוב על איזה רעיון, לעשות איזה שהוא מרכז, לעבוד עם סטודנטים במגמות אמנות ופשוט לייצר מהם דברים נפלאים.

מר איתן בן עמי:

שכל הרעיון של צמצום צריכה ושימוש חוזר יגיע גם לדברים האלה.

גב' זהבה ארזואן:

בדיוק. צריך פשוט להמשיך עם זה הלאה.

יש לי שאלה לגבי מטרדי הרעש – איפה אתם בתמונה? ציבור שלם, באמת, בא עם טענות לגבי מנופים שמרעישים בלילה ואתם נותנים היתרי לילה. היתרי לילה לא צריכים לתת סתם לעבוד, זה רק במצב חירום.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

ראש העיר נתן היתרי לילה לרכבת הקלה.

גב' זהבה ארזואן:

אתם לא מגיעים לשמוע ולראות באמת מה שקורה. במיוחד בעיר, שהיא עיר אורבאנית, שזה צמוד לקיר שלך. תבקשו קירות אקוסטיים.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הועדה

זה הרכבת הקלה?

גב' זהבה ארזואן:

לא, זה קבלנים פרטיים. אני יודעת שאני עשיתי את זה עם יהודה הלוי ובאמת הם באו ולא נתנו היתר.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

כרגע יש לך ליד הבית?

גב' זהבה ארזואן:

יהודה הלוי 74, אני פניתי ל -

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אני שואל אם כרגע, עובדים בלילה?

גב' זהבה ארזואן:

לא. אבל אני אומרת שהדברים האלה צריכים לבוא,

מר איתן בן עמי:

אישור לילה בעיריית תל אביב ניתן רק לרכבת הקלה.

גב' זהבה ארזואן:

עובדה שבגינדי יש רעש בלילה, אף אחד לא בא. איכות הסביבה לא עשתה עם זה כלום.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

לפעמים גם אולי ביציקות.

גב' זהבה ארזואן:

אתם צריכים לקחת מראש שהיתרי לילה בתוך מקומות אורבאניים לא יכולים לקבל.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

את צודקת בעיקרון. כשיש יציקות בפרויקטים גדולים, לפעמים נותנים גם היתרים בלילה. זה לא מגיע בשעות הבוקר, זה בדרך כלל עד 1-2 בלילה. אבל בסדר, אם יש בעיה, את מכירה את הכתובת שלי, את פנית למוקד – וזה עבד.

גב' זהבה ארזואן:

פניתי גם לאיכות הסביבה ולא שמענו שום דבר.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

או קיי. תודה רבה.

גב' זהבה ארזואן:

עוד דבר.

רישוי עסקים – הוא דיבר על רישוי עסקים – רישוי עסקים זה אחד הנושאים באמת, זה הנושא של הכרטיסים שאתם צריכים לקחת על זה גם אחריות, כרטיסי הסקס שאתם מכירים, שאתם אומרים שאתם מגיעים לאכוף, איפה זה?

מר איתן בן עמי:

אני לא מגיע לאכוף כרטיסים.

גב' זהבה ארזואן:

הרישוי עצמו שמגיע לבית עסק.

מר איתן בן עמי:

זה קשור לפיקוח העירוני. זה לא קשור אלינו.

גב' זהבה ארזואן:

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

האם זה באמת רישוי? מישהו בודק את זה? אתם מעבירים לרישוי העסק, האם זה באמת עסק שהוא באמת עסק שהוא-

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

זה עולם ומלואו. יו"ר ועדת מעמד האישה,

גב' זהבה ארזואן:

ומי הזיהום, אתם מפרסמים את זה? כשאתם עושים בדיקות איפה שיש תחנות דלק, במיוחד העיר רוויה, ממש ליד בניינים, אתם מפרסמים לציבור באיזה שהוא מקום – עשינו בדיקה בקרליבך ליד גינדי, ששם הייתה איזו שהיא בעיה, האם מישהו באמת בדק את זה ומעלה את זה?

מר איתן בן עמי:

את הבדיקות האלה פרסמו. את הבדיקות האלה הספציפיות של תחנת הדלק ליד הארבעה, שם פרסמו, כי הייתה בעיה. בעיקרון אם יש בעיה מפרסמים.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אני מבקש בתחינה, אנחנו פה עוד 25 איש בערך, אני מבקש שכל אחד, מה שיש לו להגיד – ינסה בדקה וחצי שתיים ולא מעבר לזה, כי אם לא אנחנו לא נצא מפה עד חצות.

מר בועז טולידאנו:

ניתנו פה הרבה דוגמאות שדורשות התנהגות אקולוגית סביבתית של אנשים. אני חושב שאחת הבעיות בשביל ליצור שינוי משמעותי, זה באמת לגרום לאנשים לקחת חלק בדבר הזה. מחוץ לחדרים האלה, לאנשים לא ממש אכפת מזה. בגלל זה אני ניגשתי למניע הכלכלי. יש כל מיני דוגמאות – קומפוסט אפשר לייצר מזה גז, כלים חד פעמיים יש איזה שהוא נזק כלכלי למי שרוכש,

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

צריך להסביר לאנשים למה כדאי להם לעשות את זה. זה מה שאתה אומר.

מר בועז טולידאנו:

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

כן. אני אשמח להציע את שירותי לכל מיני פרויקטים.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

נתאם איזו שהיא פגישה אחר כך.

מר איתן בן עמי:

אנחנו פתוחים לכל רעיון חינוכי ויישומי, אין לנו בעיה.

תמי צרי:

אני רוצה להגיד – שימו לב לנטיעות של עצים מתחת לקווי חשמל. אם כבר נוטעים, אולי בצד השני של המדרכה, שאין קו חשמל, שאחר כך מורידים לעצים את הראש.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

כן, זה חברת חשמל. יש להם חוק מיוחד שמסדיר את העניין.

תמי צרי:

פשוט נוטעים עצים נורא גבוהים מתחת למקום שיש בו עמודי חשמל.

מר איתן בן עמי:

הבעיה שהם שותלים תמרים ואז זה גם מתקלח. הענפים של התמר מתלקחים.

מר איתי דינר:

מארגן קהילתי של תא יערות מאכל ב'מגמה ירוקה'. אני אעשה את זה ממש בקצרה. הפרויקט של יער מאכל פארק החורשות מצליח ומשלב הרבה קהילות מרוב הדרום. אנחנו רואים שיש הרבה עניין בפעילויות ופרויקטים שהם מעבר לאיזו שהיה גינה קהילתית קטנה. הצעה – להרחיב את הפרויקטים של יערות מאכל גם לפארק דרום וגם לפארק הירקון. עוד משהו בהקשר של חקלאות עירונית – זה שהיינו מאד רוצים לראות תמיכה במערכות ובפרויקטים של חקלאות עירונית וחקלאות קהילתית בעיר. מערכות שמבוססות כמה שיותר על חקלאות אקולוגית ולא

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

חקלאות עירונית, אבל עתירת משאבים ואנרגיה כמו החוות ההידרופוניות שתפסו תאוצה לאחרונה. גם בגגות אפשר לעשות מערכות, הן הרבה יותר יעילות מבחינה אנרגטית ומניבות הרבה יותר מהידרופוניקה שהיא בזבזנית בצורה איומה.

ועוד נקודה חשובה – בפרויקטים גדולים, שמצריכים גם קהילה, גם חקלאות וכל המסביב, התחילו לעשות משהו בסגנון הזה בפרויקט של משכונה קיימת לשכונה קיימת, בצורה של למנות איזה שהוא פרויקטור. אבל במקום באיזו שהיא מלגה קטנה, אלא בשכר. ואם הפרויקטור הזה יהיה גם בשליש או רבע משרה, זה פשוט ירים את הפרויקטים האלה באוויר לגמרי, והפרויקטים הקטנים, הקהילתיים, דיברתם על החבר'ה של חקלאות שכונתית בשפירא, זה פרויקט אחד שהוא כן מצליח בגלל שיש שם אנשים מאד מסורים לרעיון, אבל יש אין ספור פרויקטים גם של חקלאות קהילתית וגם של חקלאות עירונית, שפשוט נעלמו והתמוססו, בגלל שלא הייתה המשכיות. לא היה מישהו שבאמת יעבוד,

מר איתן בן עמי:

בפרויקטים של שכונה קיימת שכונה מקיימת?

מר איתי דינר:

לא. בפרויקטים אחרים. אני אומר, להעצים את זה שהתחלתם להעניק מלגות, אבל לקדם את זה כבר שלב אחד הלאה – פרויקטור בשכר.

מר איתן בן עמי:

אתה הצצת בתוכנית עבודה 2017-2018? התוכנית היא באמת, בסופו של דבר, שיהיה מה שנקרא כמו 'פיבוטים' בכל מרכז כזה, בטח בשכונה קיימת שכונה מקיימת, שיהיה מסוגל להניע את התהליכים בתוך השכונה. כמו שיש עכשיו ברמת ישראל אגב.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

והוא יקבל שכר על זה?

מר איתן בן עמי:

כן. כמו רכזי נוער.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הועדה

מר איתי דינר:

בן אדם שעובד בזה בשכר, פשוט יעיף את הפרויקט הזה לגמרי.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

יש כוונה כזאת. זה יהיה ב-17 או 18?

מר איתן בן עמי:

אנחנו מתחילים ב-17.

מר איתי דינר:

וגם לפרויקטים כמו של יערות מאכל לדוגמא. הוא מחויב מבחינה כלכלית לזה, שכן יש דברים שמובילים את הפרויקטים האלה קדימה.

מר איתן בן עמי:

בכל מקרה זה יהיה מחויב להישען על תושבים במקום שרוצים לעשות את זה. בן אדם לבד לא יעשה כלום.

מר איתי דינר:

לגמרי. אבל אם אתה משאיר את זה רק ברמה ההתנדבותית,

גב' גליה חנוך רועה:

בעיריית ירושלים עשו את זה.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

איתי, לגבי יער מאכל בפארק גני יהושע, תהיה איתי בקשר, נעשה חיבור עם עובד והמנכ"ל ואני לא חושב שתהיה בעיה לעשות משהו. הוא בחור קואופרטיבי. רחל, בבקשה.

לימור פורת:

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

ראשית כל, אני מברכת על כל העשייה הברוכה. זה פשוט כיף לשבת ולשמוע על ההתפתחויות ועל ההתחלות וזה נהדר. אני הייתי רוצה להעלות דבר אחד, את הנושא של הנראות, הנראות בעיר שלנו. אני לא מבינה למה אנחנו צריכים ללכת בתוך הררי זבל. דיברו קודם על נושא של עצים ודברים כאלה, אבל אחד זה כל הנושא של ההתייחסות שלנו אל המדרכה, לא לנו בפורום הזה, אבל באופן כללי. וחשבת, אולי צריך לעשות איזה שהוא קמפיין, משהו חינוכי, שאפשר לשלב בו הרבה מאד אלמנטים והרבה מאד ציבור, על מנת שבאמת יהיה נעים ללכת ברחובות. זה חלק מנושא של איכות סביבה הנושא הזה של הניקיון ושל האכפתיות שלנו, ושהזבל שיהיה במקום שלו ולא יפוזר בכל מקום.

מר איתן בן עמי:

אני יכול אבל לתת לה תשובה – שיש בעיר צוות חדשנות, שהוא מטעם בלומברג, שעשה כמה פרויקטים עכשיו בעיר, ואחד הפרויקטים הבאים שהוא הולך לטפל בהם, בדיוק מה שאת מדברת, זה אסתטיקה במרחב הציבורי בעיר. זה אחד ה'אייטמים' שהוא הולך לטפל בהם.

רחל הורס:

אני יכולה להיות איכשהו מעורבת בזה?

מר איתן בן עמי:

כן. אחרי זה, דרך קורות החיים, אני אתן לך, ממש עכשיו רק מתחילים. הם גמרו **faze 1**. ב-**faze 2** זה אחד מהם. השני זה לדעת, הם בחרו ב'להזדקן בבית'. איך לארגן תנאים שאנשים מבוגרים יוכלו להזדקן בכבוד אצלם בבית. אלה שני הדברים.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

תעביר לי פרטים.

מר איתן בן עמי:

בסדר.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

מר רפאל חזני:

כל מה שקשור למדיניות הרכש, אם אפשר לעשות שם שקיפות, לדעת איזה פגישות ואיזה מכרזים. ומי שנבחר – האם באמת עמד בדרישות האלה?

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

עכשיו אתה לוקח אותנו מתחום איכות הסביבה לתחום הרכש העירוני.

מר רפאל חזני:

אני מדבר על דרישות שנוספו, דרישות ירוקות ברכש.

מר איתן בן עמי:

אין בעיה. קודם כל, אנחנו יכולים להעלות את זה לאתר. רשמתי – לפרסם מכרזים ירוקים שעברו – נפרסם אותם.

מר רפאל חזני:

מי שזכה, האם עמד בדרישות הירוקות?

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

הוא רוצה לקבל איזו שהיא בקרה שהכנסת את אותן סוגיות ירוקות במכרזים, מה קרה עם זה בפועל?

מר איתן בן עמי:

בגדול, ברגע שזה במכרז עירוני, מי שלא עומד בדרישות, הוא לא יכול לזכות.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

ומה קרה כשזה זכה? האם הוא מילא אחר ההנחיות? כי אנחנו יודעים שהרבה פעמים אין פיקוח הלכה למעשה על תנאי מכרזים. אנחנו יודעים את זה מכל מיני נושאים שאנחנו עוסקים בהם.

מר איתן בן עמי:

בסדר. שאלה יפה.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הועדה

מר רפאל חזני:

הנושא השני זה התדירות של המפגשים. נדמה לי שזו פגישה שניה השנה.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אני חדש, חביבי.

מר רפאל חזני:

אני יודע.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אנחנו נעשה את זה לעיתים יותר קרובות מאשר הקודמת שלי עשתה.

מר רפאל חזני:

הנושא השלישי זה נושא של זיהום אוויר. הנטייה היא להסתכל על הממצאים, ויש אזורים בעיר שהם באמת מפגע. זה כאילו להגיד שהבן אדם בממוצע לא טובע בבריכה שהעומק שלה חצי ס"מ. אבל יש מקומות שהוא באמת טובע ויש אזורים בעיר שכדאי להמליץ לאנשים לא להגיע לשם, לא עם רכב, לא ברגל וכך הלאה, ואפשר לצבוע את האזורים האלה. בלי לייצר אולי פחד אצל הציבור, אבל זה באמת, יש המון מקומות כאלה שאתה מגיע לשם ואתה רק מנסה לפגוע.

בועז טולידאנו:

אני דווקא חושב שהמידע הזה כן נגיש. יש אפליקציה כזאת שנקראת 'פריזומטר'.

מר איתן בן עמי:

כרגע יש עבודה על אלנבי. יש רכבת ישראל שיש לה גם כן תחנת השלום שעולה מאחוריה, הם הוזמנו לשימוע עליה כדי לפתור שם את הבעיה. יש בעיות נקודתיות וכל פעם פותרים אותן.

מר רפאל חזני:

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הועדה

אני יכול לאזורים שאני מגיע להם, לפי חוש הריח שלי, להגיד מה קורה שם. אבל יש מערכות יותר טובות. ורמת הזיהום במקומות האלה זה הרבה מעבר לתקן.

מר איתן בן עמי:

מומחית האוויר שלי הייתה אומרת שמה שאתה לא מרגיש זה מה שמסוכן.

גב' מירב ניר:

אנחנו עוסקים בחינוך והסברה. יש לנו מתחם בגני יהושע. שיפצנו אותו לאחרונה בשיפוץ ירוק והקמנו מרכז מבקרים בנושא של סביבה וקיימות. באמת מאד יפה כל הפעילויות שאתם עושים בתחום הסביבה בכלל ובתחום החינוך ואני באמת מזמינה את העירייה ואת הרשות להשתמש במה שכבר עשינו, כי אנחנו עושים חינוך רק 50 שנה. לצרף את האתר הזה כחלק מהלימוד, כחלק מתוכניות הלימוד. יש לנו הרבה מה להציע, גם במרכז המבקרים עצמו, גם בתוכניות הלימוד שלנו. אנחנו עובדים הרבה עם גני יהושע, משתפים עכשיו פעולה בכלל באזור של טבע עירוני, אז נשמח מאד להיות גם על המפה של אתרי הטבע וגם להזמין את הציבור בכל מיני, גם בקטע הלימודי, אבל גם בקטע של יותר פנאי ובילוי, לבוא ו -

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אז אולי אנחנו כוועדה נתארח אצלכם ואולי ניצור איזו שהיא תוכנית, אפילו של חצי יום, שבה נוכל לקבל קצת כלים יותר מקצועיים.

גב' מירב ניר:

אתם מוזמנים בשמחה. הפורום של עיריית תל אביב היה אצלנו לפני חודשיים והוועדה מוזמנת.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

ונזמין גם פעילים סביבתיים.

מר איתן בן עמי:

אפשר לשלב את זה בכמה דברים מעניינים שקורים בגני יהושע יחד איתם. יש שם הרבה מאד עשייה ותכנון, כולל פארק הצפרות החדש שייפתח.

גב' מירב ניר:

ואני מקווה שבשנה הבאה בחודש הקיימות נהיה אתר מרכזי.

מר איתן בן עמי:

הכי כיף לי שכל החודש אני מקבל תלונות למה מישהו לא היה שם.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

תודה, מירב.

גב' גליה צוקרמן:

שלום. שמי גליה צוקרמן. אני מרצה בפקולטה לחקלאות בתחום של חקלאות עירונית ואני רוצה להציע שהרשות תיקח את הכפפה הזו של חקלאות עירונית, כי זו כפפה שצריך להסתכל עליה אסטרטגית בהיבט העירוני – גם בחוסן עירוני, שהעירייה קיבלה תקציבים ואפשר לדבר על זה, עד כמה בדיוק מזון בקרבת האוכלוסייה יכולה להשפיע.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

זה גם עולה בקנה אחד עם המדיניות של ראש העיר להורדת יוקר המחיה.

גב' גליה צוקרמן:

ועוד איך. זה משנה גם את הנושא הזה של מזון מקומי, תו תקן ירוק של המזון. זה משתלב עם כל אלמנט שאתם יכולים להעלות, עם חקלאות בת קיימא. ואני חושבת שבחקלאות עירונית, כשמסתכלים על כל גווניה, זה נותן מענה גם בגינון הציבורי, בביטחון תזונתי, אקולוגי וגיוון, זה יכול להיות גם על גגות, רב שימושיות שניתנת. החקלאות העירונית צריכה להיטמע, כשאני אומרת מבחינת אסטרטגיה, אם מסתכלים על שכונה מקיימת, אז זה חייב להיות שם. זה כמעט כמו איפה המקום של הבריאות שנמצא.

מר איתן בן עמי:

כולם בחרו פרויקט בחקלאות עירונית.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הועדה

גב' גליה צוקרמן:

והדבר הנוסף – הכנו מסמך לעיריית תל אביב, אבל אני אשמח שתיקחו את זה כאסטרטגיה. בית ספר שמתוכנן, חייב להכיל, בתפיסה שלי, כבר את הגינה שמגדלים שם מזון. כי זה משפיע על פסולת המזון, זה משנה את התנהגות הצרכנים לגבי המזון. אז אני אומרת, אני מציעה לקחת את המסמך הזה, לראות איך אפשר שהרשות תטמיע את זה בחינוך, בכל מקום אפשרי בעיר. זה משנה את הנושא של, זה לא טבע עירוני, אבל זה מהווה פרוזדור של טבע ממקום למקום.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

תודה רבה, גליה. עופר רמתי.

מר עופר רמתי:

שלושה דברים: בקשר לטבע עירוני – אני חושב שאת הסקר בדרום מזרח תל אביב לא יעשו ויש הרבה נקודות טבע אצלנו באזור שהסקר פסח עליהם,

דובר:

באיזה שכונה?

מר עופר רמתי:

אני יכול אפילו שמישהו יבוא איתי לסיור ויראה איזה דברים, אני לא רוצה עכשיו להגיד את זה, כי זה יכול לקלקל אפילו.

דובר:

מה זה דרום מזרח?

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

כפר שלם.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

מר עופר רמתי:

דבר שני – אם אפשר להכניס אותו לסבב של המחזור, של סקר הטבע העירוני. אפשר להכניס את זה?

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

את מה?

מר עופר רמתי:

את הנקודות שאצלנו נמצאות.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

הסקר התבצע לפני 3 שנים.

מר עופר רמתי:

לא משנה. להוסיף את הנקודות האלה. למה להתעלם?

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

הסקר הזה נעשה באופן כלל עירוני, הוגדרו 53 או 52 אתרים כאלה.

מר עופר רמתי:

אבל פסחו עלינו. למה פסחו?

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

לא. אבל היו כללים מאוד ברורים לגבי איך מגדירים אזור שהוא אזור טבע עירוני. אתה שאלת שני דברים: אתה שאלת, אחד, אם אפשר להכניס. ואחר כך אמרת, או לפני כן אמרת, אם רוצים לבוא לראות. אז לבוא לראות אפשר. להגיד לך – אנחנו מכניסים את זה לתוכנית האב – אנחנו לא יכולים להגיד לך את זה. אז לבוא לראות – בהחלט אפשרי.

מר עופר רמתי:

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הועדה

בסדר. קודם צריך לראות. אם אתם לא רוצים לעשות בזה שימוש, כאילו שיהיה כיתוב במפה של הטבע העירוני, אז אין מה לבוא.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

מה אתה מציע, לא לבוא?

מר עופר רמתי:

לא. אני מציע שתיקחו את זה בצורה חיובית.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

הכול חיובי.

מר עופר רמתי:

לא, בצורה חיובית ויותר גמישה ויותר מקבלת. ומה שאני אומר זה שיש עוד נקודות בעיר של טבע עירוני שלא עברתם עליהן. אם אתם לא רוצים להכניס את זה – לא צריך. אין בעיה. הטבע ימשיך שם.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אתה מוכן להקשיב?

מר עופר רמתי:

כן.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אני אגיד לך את זה בצורה מאד מקבלת ומאד רגועה. אנחנו בהחלט מוכנים לבוא ולראות. לתת לך התחייבות כרגע, בלי שראינו, בלי שעמדנו על המקום, שזה נכנס לתוך תוכנית האב, אני כבר לא מדבר איתך, אתה מדבר על שני מושגים שונים, יש מושג אחד שזה יכול להיות חלק מאותה מפה של אתרים מסוימים שהם אתרים, אנחנו לא נגדיר אותם כאתרי טבע אלא כאתרים שבהם יש מימד של פעילות ירוקה או טבע עירוני. אבל אתה

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

צריך להבין שאתרי הטבע שהוגדרו הם אתרי טבע שנכנסו ברמה הסטטוטורית כנספח לתוכנית המתאר של העיר. זה שני דברים שונים.

מיכל:

רציתי להגיד שמעבר לסקר הטבע שעושה היחידה לתכנון אסטרטגי, אנחנו עושים דברים נוספים. ורק בשנה האחרונה הוקמה בריכה אקולוגית בראש הכפר, ואתה יכול לראות שם ציפורים שלא היו שם קודם, בראש הכפר. זה דבר אחד, אם מדברים על טבע וסביבה.

מר עופר רמתי:

זה את לא צריכה לספר לי, אני יכול לספר לך.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אף אחד לא מנסה לספר לך, רק רוצים, איך אמרת, ברוח טובה, אנחנו ברוח טובה.

מיכל:

אז אני אומרת לך שאתה לא חייב ללכת. אנחנו לא פועלים רק, יש 52 אתרי סקר, אבל בעיר יש למעלה מ-100 אתרים שעשינו בהם פעילות.

מר עופר רמתי:

לא באתי לנגח, את מבינה? את נותנת לי 'קונטרה'.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

לא, היא נותנת לך תשובה רצינית, זה לא 'פייר'.

מיכל:

אני לא נותנת לך 'קונטרה', אני מנסה להגיד שאל תידבק רק לאתרים של כי יש עוד אתרים.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

מה הנושא השני?

מר עופר רמתי:

להוסיף עוד מגוון של מחזור. יש עכשיו בקבוקים, עיתונים, הכתום למשל אני לא רואה וגם את הסגול אני לא רואה, שזה זכוכית. אז למה לא להכניס את זה, להגדיל את העניין של המחזור בעיר. הדבר השלישי שהוא הכי חשוב – זה רעש של מטוסים – התייחסות לזה.

עידן עמית:

קודם כל, באמת 'שאפוי' גדול לאיתן וליחידה על העבודה הטובה שלהם. אני יכול להעיד באופן אישי, לפחות בנושא של אזבסט, שמצאתי איזה לוח אזבסט באחד השטחים הציבוריים בבעלות העירייה, מייל לאיתן, תוך כמה שעות הנושא טופל ונסגר בצורה באמת יעילה ומופתית. כמה שאלות וכמה הערות. שאלות, אני אמשיך את מה שאמרת – הנושא של מחזור זכוכית. גם אצלנו בנחלת יצחק לא ראיתי פח למחזור זכוכית.

מר איתן בן עמי:

עכשיו רק החליטו שעושים את זה, כי ראש העיר לא רצה להכניס את הפח הענק הזה שיש ברמת גן אני יודע, סגול, ולדעתי סיימו או מסיימים בימים אלה לעצב פח אחר שהוא יותר אסתטי, שאפשר יהיה להכניס אותו, כולל בנוסף גם אלקטרוניקה ועוד משהו, שאני לא זוכר.

מר עופר רמתי:

ומה עם הכתום?

מר איתן בן עמי:

אריזות זה הכתום, ייכנס למרכז העיר עכשיו. זה ייכנס לצפון הישן.

מר דוד איתן:

מה עם מצברים? בטריות?

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

גב' גבי לסקי:

זה באמת נעלם. לא אוספים יותר.

דוברת:

בטריות זה יחד עם האלקטרוניקה.

דובר:

באלקטרוניקה יש פריסה של שני התאגידים.

מר עידן עמית:

בנושא של קרינה אלקטרו מגנטית שהזכרת, האם אתם מתייחסים גם לקרינה שהמקור שלה הוא לא בתוך שטחי העיר תל אביב? לדוגמא, גבעת קוזלובסקי, שנמצאת פיזית בגבעתיים, אבל השטח עצמו נמצא בבעלות תל אביב, אבל יש שם אנטנה שתושבי כל האזור סובלים ממנה, וגם מי שבא ומבלה בגבעה.

מר איתן בן עמי:

אם זה שטח של תל אביב, תגיד לי, ואני אשלח את מומחה הקרינה שיבדוק.

מר עידן עמית:

או קיי. בסדר גמור.

עוד שאלה – לא נגעת בזיהום של מים וחופים. אני יודע שאגף חופים עוסק גם בנושאים האלה, אבל מעניין לדעת איפה האינטראקציה שלכם איתם ואם יש לכם בכלל איזו שהיא נגיעה בנושא של זיהום מים וחופים. הערה אחרונה, גליה וגבי הזכירו את זה, יש באמת, אתם, כמו שאמרתי, עובדים יפה, אבל בהרבה מקרים גם אנחנו כחברה להגנת הטבע וגם גופים אחרים יושבים, מנסחים מסמכים, כותבים הנחיות, דברים כאלה, אבל בסופו של דבר בשטח קורים דברים אחרים. כלומר, צריך לחזק איפה שהוא את הקשר ביניכם לבין אגף שפ"ע לדוגמא. אם עלה פה הנושא של הגיזומים – לפעמים הרבה מהגיזומים ה'כסאחיסתיים' האלה נובע מאי חידוד של נהלים לאותו קבלן ביצוע שעושה את הדברים האלה, או אי פיקוח. והדברים הקטנים האלה, השלב

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

הזה בתהליך יכול להיות מאד קריטי ונתקלתי בזה לא מעט פעמים, לא רק בתל אביב אגב, אבל דווקא כאן, שאתם עושים באמת עבודה כזו טובה, זה דברים שבאמת כדאי לעשות את ה-fine tuning הזה גם לשלב הביצוע.

הנושא של טבע עירוני – גם באותו הקשר, הוזכרו פה בריכות החורף בצומת חולון, לאו דווקא בנושא של החניון, עשיתם גשר הנגשה להולכי רגל, משהו יפה, אבל בגלל שלא היה שם פיקוח הייתה שם שפוכת של בטון לתוך אחת הבריכות.

מר איתן בן עמי:

שלחנו את ליאב. ליאב לא היסס לרגע ופתר את זה.

מר עידן עמית:

זה נפתר בסופו של דבר, כחצי שנה אחרי שהעליתי את זה בפורום אצל רובי זלוף. ומה שדובר פה, הנושא של גבעת קוזלובסקי – היו שם כמה עבודות יזומות של עיריית תל אביב במהלך השנה, שבוצעו על ידי אגף שפ"ע, היה תיאום יפה גם מול עיריית גבעתיים, גם איתנו, ידענו להגיע עם עיריית גבעתיים, לתת את ההנחיות בשטח לבצע עבודות, איפה כדאי להיזהר, איפה כדאי להתרחק, מה חשוב לעשות. לפני כמה שבועות נעשו שם עבודות להקמת גידור. היזם זה אגף נכסים אלי לוי. הקבלן המבצע – החברה העירונית עזרא וביצרון. לא היה שום פיקוח על העבודות. לא היה שום תיאום. נגרם שם נזק באמת בלתי הפיך. תושבים מהאזור שולחים לי, במשך שבוע וחצי שבועיים שלחו לי תמונות של צבים דרוסים וקיפודים מתים, וכואב הלב לראות את זה. ואנחנו רוצים לראות שיש שם, או קיי, עבדתם, עשיתם את הגדר, אין לנו בעיה עם זה, הגדר הוקמה כחוק וכדין, הכול טוב ויפה. תעשו שיקום ותחזירו את השטח הפגוע לקדמותו. זה אחד האתרים הערכיים ביותר בגוש דן. תודה רבה.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

דוד, אתה רוצה לומר משהו? לא חייבים.

מר דוד איתן:

אני אוותר.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

כל הכבוד.

גב' יעל מרום:

הזכירו לפני את עניין המים ואני גם הייתי שמחה לשמוע על זה עוד קצת. אם יתאפשר היום, אם לא אז דרך מנו או כל צורה אחרת.

אני פשוט אזכיר משהו שקשור מאד לעבודה של 'אקופיס', שזה באמת התחום של חינוך. דיברתם על תחום של חינוך יסודי. אני באופן אישי עובדת עם אוגדן גמור שאנחנו הכנו, עם אנשי מקצוע שעוסק באמת בקשר בין סביבה לבין שלום ושיתוף פעולה אזורי. ואני חושבת שאולי באמת יש מקום גם לקדם את זה בתל אביב. זה משהו שאנחנו עושים אותו מאד בהצלחה, גם בבית ספר ערבי ברמלה וגם בבית ספר בכפר הירוק, ואני חושבת שבהחלט יש מקום לזה בתל אביב.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

לבתי הספר על גדות הירקון צריך להביא אותו אולי.

גב' יעל מרום:

אני מאד אשמח. אני יודעת שלפני, אני חדשה בתפקיד, היו מגעים עם עירוני ה'. אני מאד אשמח, למדתי שם, אני כמובן אשמח לחזור.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

את נפגשת עם מנכ"ל רשות נחל הירקון?

גב' יעל מרום:

עוד לא. הוא היה אמור להיות בכנס ולא היה.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אז כדאי להיפגש איתו, כי הוא חולש והסמכות שלו היא על נחל הירקון, ואפשר איתו גם לעשות. אם את צריכה קישור אנחנו נדאג לקישור. אני חבר במועצת הרשות.

גב' יעל מרום:

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

יש לי את הקשר, זה בסדר. אבל אני אשמח בעניין של חינוך וגם בתחומים של חדשנות שהזכרת קודם, אני חושבת שזה מאד רלוונטי לנו כדי לקדם שיתופי פעולה. עוד מילה אחת, אני לא אחזור, שאלה אחת לגבי הצללות – יש את מתחם גבעון – איך אפשר להיות שם? למה אין הצללות? שם, הבימה, זה מטורף. חוץ מזה העצים, אבל אני לא אדבר על העצים.

גב' גבי לסקי:

אני אתן לך תשובה על זה אח"כ.

מר דב יעקובוביץ:

אני אעשה את זה קצר. זה נושא אחד שיש לי בו שלוש שאלות. כל הנושא של זיהום ים לחופים, שבו אני בעצם מתעסק דרך ארגון 'מגמה ירוקה'. אני חייב להגיד לך את האמת, מצער אותי לראות אתכם מדברים על זיהום אוויר, על זיהום קרקע ומים, ואתם לא מדברים אפילו מילה אחת על זיהום ים וחופים, בנוגע גם למצב של חופי תל אביב, והנושא בו אני אאיר את עיניכם קצת לנתון אחד שבערך סוגר את כל הנתונים האחרים. בחורף שעבר שברתם שיא עם 126 ימים שבהם סגרתם חוף אחד או יותר בתל אביב, אני מדבר בעונת החורף בלבד. זה אומר שזה 4 חודשים מתוך 7. זה משהו שהוא גם לא, אמנם בשנה שעברה זה היה ברמה קצת יותר גבוהה, אבל זה משהו שחוזר שנה אחרי שנה. יש פה פגיעה סביבתית ואקולוגית. מעבר לזה, יש פה גם פגיעה בעסקים שיש לך על החוף, בתושבים שבאים להתרחץ בים וגם בתיירות, שכן, זה גם הולך לכיוון הקיץ. הזיהום שנשפך בחורף לא נעלם עד הקיץ. בפרט בתוך זה יש את כל נושא נקז חוף הדולפינריום, שהוא מחובר ישירות לשוק הכרמל, ולעיתים קרובות מדי זה קורה בחורף, שכל הביוב שם של שוק הכרמל מוצף. הכול פשוט יורד דרך הנקז הזה לחוף, עם מים שחורים, עם כל העכברושים ואני לא יודע מה עוד יוצא שם. זו בעיה ספציפית. יש גם את נחל הירקון, שבסופו של דבר אתם לא אחראים באופן ישיר על כל מה שנשפך משם, אבל שם אני כן ארצה לשאול אותך – מה אתם עושים מול גופים אחרים שכן מזהמים את החופים שלכם, כמו מט"ש דרום השרון נגיד שאחראי לזה.

3 השאלות שלי זה בכללי – האם יש בכלל התייחסות לנושא הזה? כי אני פתאום רואה שלא דיברתם על זה מילה אחת. בנושא התשתיות – האם אתם מתכננים לעשות משהו לגבי התשתיות, שכרגע לא עומדות בעומסים של הגשמים ובעצם מציפות את מערכת הביוב? ולגבי נחל הירקון – האם אתם עושים משהו, עוד

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

פעם, אפילו שזה לא באשמתכם ישירות, האם נעשית איזו שהיא פעולה נגד הגורמים והגופים שכן עושים את זה? תודה.

מר רז אונגר:

אני רז, אני גר בבן יהודה ז'בוטינסקי. נסעתי עם האופניים למשרד של 'מגמה ירוקה' וזה היה סיוט, לנסוע גם על בן יהודה וגם אחרי זה על אלנבי. זה או לסכן את החיים שלי על הכביש או להילחם על המדרכה. העניין הזה של, גם המחסור בתחבורה ציבורית והמחסור בנתיבי תחבורה ציבורית, המחסור בשבילי אופניים, זה הכול דברים שהם כל כך מהותיים, גם להורדת יוקר המחיה וגם לבריאות וגם לאיכות חיים, ואני אשמח לדעת איפה אנחנו עומדים במקום הזה, שדרוש שדרוג מאסיבי כל כך גם בנתיבי תחבורה ציבורית, גם בתדירות וכמויות של אוטובוסים. וגם שבילי אופניים, שהם נפרדים מהכביש ונפרדים מהמדרכות.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

טוב, סיימנו את השאלות. גבי תיתן התייחסות ותאמר את דבריה וגם תענה בעניין ההצללה.

גב' גבי לסקי:

קודם כל, אני מאד שמחה, ראובן, שהתחלת בתפקיד הזה וכל כך מהר כבר יש ישיבה, כי בתקופה האחרונה באמת לא התכנסנו וטעמי זו אחת הוועדות החשובות שיש בעיר. ראינו כל כך הרבה נושאים שנוגעים בנושא, אז כל הכבוד, אני שמחה על הבחירה הזאת ואני בטוחה שתצליח ביחד איתנו לקדם הרבה דברים. אני רוצה להתייחס לכמה דברים קונקרטיים שכבר נעשים, ובגלל חוסר הזמן מקסימום ניפגש בהזדמנויות אחרות.

לגבי הנושא של צל והצללה – יחד עם אוריאל בבצ'יק שיצא, ואדריכל העיר ומהנדס העיר, אנחנו מקדמים תוכנית הצללה עירונית, שכבר קיבלה אישור של ראש העיר, והוא מאד שמח ותמך בה. אנחנו עובדים במקביל על כמה דברים:

אחד – מקומות מרחבים עירוניים שללא הצללה אנחנו מצלילים אותם ומוציאים גם הנחיות כדי שהדברים האלה לא יקרו בעתיד. זאת אומרת, שיהיו לנו הנחיות עירוניות קונקרטיות לגבי זה. אם את שאלת קונקרטית על גבעון – גבעון בדיוק זה אחת הדוגמאות שלנו, שלצערי הקימו מרחב מאד גדול ללא הצללה. שלב ראשון של ההצללה כבר נמצא במקום, כ-40 שמשיות יהיו במקום. אמנם את הכיסאות אי אפשר להזיז, אז השמשיות טובות לשעות מסוימות של השמש. אבל כבר אנחנו מתקדמים לשלב השני. קיבלנו אישורים

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הועדה

להצליח את אמצע הכיכר, אבל היינו צריכים לקבל אישורים של המבנים. כל מבנה זה בבעלות פרטית אחרת, אז היינו צריכים את הטבעות כדי להחזיק את המיתרים.

גב' גליה צוקרמן:

זה לא יהיה סולארי.

גב' גבי לסקי:

לא, זה לא יהיה סולארי. אנחנו מקבלים, שם זה יפה, אבל יש תוכנית מאד יפה. יש הבנה חדשה. יהיה קבע ואפשר יהיה להוריד. אנחנו גם עושים שם את שוק העתיקות, שזה יהיה גם כן. אז יש עכשיו התייחסות חדשה לצל והצללה. מועצת העיר קיבלה גם החלטה לקדם את הנושא. זה כבר על סדר היום. אנחנו רואים בעצים חלק שוב מאד בתוכנית ההצללה העירונית ולכן יש (אוריאל הלך), אנחנו עובדים כבר על משהו מאד יפה בעניין העצים. היום בתל אביב, העצים יש להם רק מטר על מטר של בית גידול. אנחנו כבר התחלנו פיילוט של בתי גידול אורכיים. יש לנו כבר פיילוטים במשה דיין שאנחנו מתחילים לעשות את זה, כדי שלעצים יהיה יותר מקום גדילה ואז אפשר יהיה באמת לטפח עצים שיהיו יותר בריאים ובטח גם בשיתוף איתך, זה מקסים. ויש לנו גם כוונה להתחיל גם לבקש מהמשתלות לטפח עבורנו, עבור העירייה, עצים מבוגרים יותר, ככה שמתחילים לשתול עצים חדשים זה לא יהיה עץ 2 או 3, אלא שזה יהיה 5 או 6, אז הוא יהיה כבר יותר גדול וייתן צל והצללה כבר מהתחלה. זו התקדמות באמת רצינית, שתדעו על זה. לגבי חקלאות עירונית – אנחנו בשיתוף עם הסמנכ"ל רובי זלוף והצוות שלו של הקיימות, התחלנו באמת בשלבים מאד מוקדמים לשבת על תוכניות, על זה שאנחנו רואים את הנושא של חקלאות עירונית. כמובן שאנחנו עוד נפגוש אתכם, גליה, מגמה ירוקה, עם כל התוכניות.

גב' גליה צוקרמן:

עשינו עבודה.

גב' גבי לסקי:

אוריאל גם מגיע לפגישות. אנחנו ניפגש אתכם כדי שנוכל לקדם את הדברים האלה ביחד.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הועדה

לגבי הניקוז – עובדים על ההפרדה בין ניקוז לביוב, כדי לנסות ולמנוע, כי כל חורף יש הצפות וזיהום, ואז אנחנו מנסים לבדוק את הדרכים כדי באמת לעשות את ההפרדה. אבל זה תשתיות של המון זמן. עובדים על זה. זה חשוב לדעת.

עלו פה רעיונות באמת מקסימים שצריכים לקדם ולטפל, ואני אשמח להיות שותפה יחד עם ראובן לקדם את הרעיונות שהזכרתם פה.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

תודה. איתן.

מר איתן בן עמי:

אני אתחיל מהסוף, דווקא מהים. עיריית תל אביב החליטה ממש בתקופה האחרונה, לתת לחברת אתרים אחריות על כל רצועת החוף, ובמסגרת הזאת יש התייחסות גם לים, זיהומי ים. הם הולכים לקחת אקולוג ימי, משהו שלא היה עד עכשיו בעיריית תל אביב. זה משהו חדש וחיובי, שעומד להתרחש, חוץ ממה שגבי אמרה פה.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

לגבי הים, בהמשך למה שנאמר – קיימתי פגישה יחד עם עוד מספר אנשים, יחד עם מי שממונה אצלנו על היחידה האסטרטגית של העירייה, והיא בין היתר גם עשתה בהיבט האסטרטגי והתכנוני את סקר הטבע העירוני. יש כוונה, וכבר הוגשו לנו שתי הצעות משני מומחים, לעשות סקר טבע ימי. זאת אומרת, כל הסקר טבע עירוני שנעשה זה עד לים. הוא נעשה על החוף, אבל לא נכנס לתוך המים. הכוונה היא לעשות בדיקה אמיתית לגבי מה קורה בתוך המים, מהם הערכים שיש לשמור אותם, איך אנחנו מגנים על זה שהים יהיה נקי. בהמשך למה שאיתן אומר עכשיו והוא אמר את זה בשיחה מוקדמת איתי, נעשה איזה שהוא שילוב ידיים, גם עם אתרים וגם עם העירייה, על מנת ששני גופים שהם עירוניים לא יעבדו במקביל, כי יש פה גם הוצאות וכו', אבל זה על סדר היום וזה יקרה ב-2017. הים הוא בהחלט נכס.

דובר:

נשמח להיות מעורבים.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

הוא נכס חשוב מאד להרבה מאד תושבים בעיר הזו וגם לי יש אחיין גולש ואני שומע את זה מהבית.

מר איתן בן עמי:

אני רק אוסיף שיש היום, אני לא זוכר את המספר, אבל אנחנו בטח על אזור 6 או 7 חופים עם דגל כחול, שגם שם זה טיפול גם פיזי במקום, גם מביאים בתי ספר שעושים תוכנית הסברתית, זה גם יצטרף לעניין הזה.

גב' רותם ויצמן:

הפרדת פסולת.

מר איתן בן עמי:

כן. הם הכניסו הפרדת פסולת, אם אתם רואים פחים קטנים, מי רצה פחים קטנים למחזור? יש את זה בחוף הים. פיזרו את זה. יש התייחסות לים וגם יש מפה שהטכניון עשה, צוות בטכניון, שכבר מיפה חלק מהדברים בים ואפשר יהיה לעשות את זה.

רעש מטוסים – אתה שאלת על זה. עיריית תל אביב מעורבת בזה. האקוסטיקאי שלנו של הרשות עובד עם כל מי שעובד, כדי להפנות חלק מהמטוסים למסלול 21 לעשות איזונים. מנסים להפחית כמה שיותר, אבל יש ארץ קטנה וצריך לנחות.

מר עופר רמתי:

רק דבר אחד קטן תוסיף. בארצות רבות ב-OECD, שאתה כל הזמן רק משווים אותם, אז מ-12 עד 6 בבוקר, אין נחיתות והמראות. והם ממשיכים להרווץ, הם לא מפסידים.

מר איתן בן עמי:

אני רק אגיד משהו, זה גם בקשר לאזור מוגבל תנועה שדובר עליו, זה עונה על שתי השאלות. תל אביב היא עיר מאד קטנה ביחס לערים בעולם. כשאתה נוחת בלונדון או בפריז או לא יודע איפה, אתה נוחת מחוץ לעיר בכלל. אתה לא נוחת בתוך העיר. אלא אם כן נחתת בקולומביה, נחתנו שם על הפחונים. אבל בעיר נורמאלית היום, זה לא נמצא בתוך העיר. כאן, הארץ היא קטנה ולכן קשה עם זה. אותו דבר בערים אחרות, הגודל של

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הוועדה

תל אביב הוא כמו המרכז של לונדון לצורך העניין. אז אתה יכול להגיד למכוניות לא להיכנס, כי יש גם תחבורה ציבורית, יש under ground או כל מיני אמצעים אחרים להגיע. אז זה מאד בעיה לעשות את זה. אגב, קיבלתי מחמאות מאורחים מחו"ל על התחבורה הציבורית שלנו, אני כן קיבלתי מחמאות, ולא בצחוק, שהאוטובוסים מגיעים בזמן, שהם נקיים, שהם חדשים.

פחי מחזור – אני לא יודע אם אתם יודעים, אבל לא מכניסים הרבה פחי מחזור, סוגים ומגוון, במרכז תל אביב, כי אין מקום על המדרכות. אנחנו רוצים לשמור את המדרכות. בעיקרון במרכז תל אביב אין מקום לשים גם כתום, גם כחול, גם ירוק. אין מקום לזה. ולכן הקימו מפעל במאות מיליונים בחירייה RVF שאמור להפריד את הפסולת, לא במקור, אלא באיזה 7 או 8 זרמים שונים בקצה אמור להפריד אותם ולתת מענה לעניין הזה. אי אפשר לשים כל כך הרבה פחים ובגלל זה גם לא הסכימו את הפח הענק הזה.

מר עופר רמתי:

זה עניין של חינוך, לא לבזבז אשפה.

מר איתן בן עמי:

אנחנו עושים את זה בבתי הספר. המועצה לארץ ישראל יפה תצורף לחשיבה. מכרזים ירוקים – אנחנו נפרסם מה במכרזים הירוקים בעירייה נכנס. צוות חדשנות אסתטיקה – נחבר אותך. פארק הירקון – כמו שראובן אמר, אולי נעשה סיור, יש שם הרבה מאד דברים, כולל חקלאות עירונית, כולל חקלאות עירונית מסחרית שעומדת להיכנס לשם עם חוות גידול ועצי פרי שכבר שתלו ועולם ומלואו.

דובר:

שתלנו עצי בוסתן בתוך הפארק, בכמה מוקדים שאפשר כבר לראות. שתלנו איזה 70 עצי בוסתן לאחרונה.

מר איתן בן עמי:

אני חושב שכיסינו את כל השאלות שעלו.

גב' ליאת שלם:

האם יש אפשרות שהוועדה הזו תצא באיזו שהיא קריאה לבטל את כריתת העצים?

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הוועדה

מר איתן בן עמי:

אני לא יודעת אם היא עוד זה, ראובן יכול לדעת מה היא יכולה ומה היא לא יכולה.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

תיכף נגיע לכריתה בסוף.

מר איתן בן עמי:

לדעתי אלה הדברים שעלו. ענינו על כולם. קיבלתי פה, אגב, טלפון של מומחה לאקוסטיקה, אז מבחינתי עשיתי את היום.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אני רוצה להודות לאיתן ואני רוצה לתת כמה תשובות.

מור העלה את נושא שיתוף ציבור. בעירייה באופן עקרוני יש שני מסלולים של שיתוף ציבור. יש את המסלול של הוועדה המקומית בכל הנושאים שעוסקים בתכנון ובנייה, ויש את המסלול, נקרא לזה "המסלול האזרחי", שזה תחת רובי זלוף המשנה למנכ"ל לענייני תפעול של העירייה, שעושים התייעצויות ושיתופי ציבור בנושאים אחרים שהם לא תכנון ובנייה.

לפני מספר שבועות הוקם בוועדה המקומית צוות שמורכב מיו"ר הוועדה דורון ספיר, מהנדס העיר ואני. הצוות הזה כבר התכנס פעם אחת. הצוות הזה אמור לקבל את ההמלצות או את אי ההמלצות של הצוותים המקצועיים לגבי מהלכים של שיתופי ציבור בתחום התכנון והבנייה ולאשר או לא לאשר, או להתערב במידה ושיקול הדעת לטעמנו הוא לא נכון ויש צורך כן לעשות שיתופי ציבור. שיתוף ציבור באופן עקרוני נולד באחד משני האופנים הבאים: או שהציבור לוחץ לוחץ, כמו אצלכם בקרליבך, שהיה לחץ לעשות שיתוף ציבור ויש שיתוף ציבור על הפרויקט באזור קרליבך. או שהצוות המקצועי העירוני מגיע למסקנה שיש צורך לעשות שיתוף ציבור. כל זה יגיע לשולחן הזה של השלישייה הזאת ויקבל ביטוי ואנחנו ניכנס לזה בצורה הרבה יותר משמעותית ממה שהיה עד היום, והנטייה שלי היא לתת, בטח בפרויקטים גדולים ומשמעותיים וחשובים, לא בכל דבר קטן, כן לעשות מהלך של סוג של התייעצות עם הציבור ולשמוע מה בעצם הציבור רוצה ואיך הוא רואה את הפרויקטים המתהווים. זה לגבי עניין שיתוף הציבור.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הוועדה

דובר:

ראובן, בתור חלק מהציבור, נשמח להיות מעורבים גם בתהליך הזה. בחשיבה, בפגישה, בכל מה שנראה לכם שעוד אנשים שיכולים לתרום לדבר הזה.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

בוא, איך אומרים, לא נציף את עצמנו בשיתוף על שיתוף. יש צוות מקצועי, יש צוות מתוך הוועדה המקומית, אנחנו נגיע לכלל מסקנות על בסיס גם הדרישות מן הציבור. כי כמו שאמרתי, אותו הליך ציבור שמתחיל עכשיו, של פרויקט שלא תוכנן לעשות בו הליך ציבור, הוא בעצם תולדה של לחץ ציבורי שהגיע מצד התושבים, ואז הגיעו למסקנה שזה פרויקט שמצריך בהחלט שיתוף ציבור וזה נעשה. לכן, בשלב השני של איך משתפים ומה עושים ואת מי שומעים, בהחלט שיש מקום ליריעה מאד רחבה.

מר איתן בן עמי:

צריך להגיד אבל, שבעדכון של התוכנית האסטרטגית שנעשה עכשיו בכמעט 10 צוותים שונים, חלק מרכזי מהתהליך הוא שיתוף ציבור. כל צוות יש לו את השיתוף ציבור של תושבים שנמצאים בצוות – כלכלה, תרבות.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

דיברתי על תכנון ובנייה בלבד.

מר איתן בן עמי:

אני יודע. אני אומר אבל שהוא צריך לדעת שהמהלך העירוני הוא רחב יותר.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אני אמרתי, יש שני מסלולים, אני דיברתי על תכנון ובנייה ועכשיו איתן נותן מענה לגבי שיתוף ציבור האחר שנמצא תחת רובי זלוף בחטיבת התפעול.

מר איתן בן עמי:

זה אצל צילי כאילו, כל התכנון האסטרטגי, כל מה שקורה בעיר בעדכון התוכנית האסטרטגית יש ציבור.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
 חבר מועצה והנהלת העיר
 יו"ר הוועדה

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

לגבי מדיניות כלפי עצים עתיקים – אני רוצה להגיד לך שהיום למשל בוועדה המקומית עשינו שני דברים מדהימים, ואני משתדל להביא את הקול של למען עצים. ויושב פה עידן ואני מקווה שאתה יכול להעיד, שאני שם דגש על כל נושא ההגנה על העצים בתוך הוועדה המקומית. והיום עשינו שני דברים מדהימים, בעיני, וזה שימור ארבעת הפיקוסים העתיקים במוזיאון רובין ברחוב ביאליק, שהולך לעבור שדרוג ושיפוץ והולכים לרדת למטה 3 קומות מרתף, ומשמרים, על אף העובדה שבהתחלה הם רצו להכניס את הפיקוסים הענקיים לתוך מעין אדניות כאלה גדולות, זה ירד מן הפרק, הולכים לשמר את הפיקוסים. זה דבר אחד. והיום אנחנו לא אישרנו פרויקט פה באזור, שבמגרש ישנם כ-35 עצים שהיו צריכים לעקור לא מעט מתוך העצים האלה, והפרויקט הזה לא אושר, מאחר והצוות המקצועי המליץ לא לאשר אותו עקב הפגיעה בעצים.

דוברת:

בקרב העץ שכן 500 שנה ברחוב מאז"ה שזה סיפור בצורה לא רגילה, שהעירייה יכולה לקחת את העץ הזה ולהפוך אותו לאתר לאומי שעולים אליו.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

על מאז"ה נדבר ואני מוכן להיכנס לעניין. אני לא כל כך בקיא בנושא, רק ממה שקראתי.

מר ליאב שלם:

אני רוצה להגיד, לגבי העצים, צריך להבחין מבחינה אקולוגית, ישנם עצים שיש להם ערך חיובי לנושא של מגוון המינים המקומי, כמו העצים המקומיים של אזור תל אביב, כמו השקמה, כמו השיזף, כמו החרוב, כמו אפילו עצי תות או עצי רימון, שיש להם איזו משמעות, ועצי אלון תבור. עצים שיש להם בעצם ערך חיובי אקולוגית לעיר. כלומר, אם באמת במידה ונכרת עץ, צריך לחשוב איך אנחנו, כשכך רוצים להחזיר עץ, אז כן לנסות לדרוש לעבוד עם עצים שיש להם גם ערך אקולוגי שיכול לתרום חזרה לעיר.

דובר:

גם אנחנו חלק מאקו-סיסטמה וגם פיקוסים בני 80 שנה יש להם ערכים אקולוגיים מטורפים.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הועדה

מר ליאב שלם:

אני מדבר על מקרים שיש פיקוסים יחסית צעירים, לא הפיקוסים ... ובמקרים האלה אני גם רוצה להגיד בהקשר הזה, גם באתרי טבע לדוגמא, אני רוצה את זה להגיד דווקא לארגונים הירוקים. למשל, באתרי טבע יש לנו עצים שהם פוגעים במערכת האקולוגית. במעוז אביב, באתר השדה והיער שלנו, העצים שם פוגעים באתר שאנחנו שיקמנו. הם בעצם סותמים לנו את כל האור ומגוון המינים לא יכול בעצם להתפתח באזור הזה. ולכן, צריך לשים לב לנוי אנשים האלה. לדוגמא, בתוך אתרי טבע, אנחנו נצטרך לפעמים גם את העזרה שלכם.

גב' גליה:

לא, אנחנו דווקא מאד מגבשים יחד אתכם את הדבר הזה, איפה צריך לטעת עצי מחט.

דובר:

מה שהוא אומר, עוד פעם, שאין שום דבר אבסולוט, צריך כל מקרה לנתח. לא להתנגד עקרונית.

דובר:

אני מדבר על אתרי טבע. באתרי טבע זה משהו אחר.

גב' מיכל נהרי:

עשינו ישיבה שלמה עם אקולוגים על הנושא הזה.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

חברים, עוד דבר אחד, לגבי יידוע ציבור – אתה צודק במאה אחוז, אני מסכים איתך לחלוטין שאפשר ליידע את הציבור בצורה יותר טובה לגבי כריתות והעתקות וגיוזמים קרדינאליים של עצים. אחד הדברים הכי פשוטים והכי בנאליים זה לשים שלט על העץ, כמו שעושים בכל מודעה.

גב' גבי לסקי:

הגשתי בדיוק בקשה כזאת למנכ"ל.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

זה 100 אחוז. אני תומך בעניין ואני חושב שזה דבר שהוא מאד פתיר. אני גם חושב כמוך שאפשר וצריך ליצור, ואני גם מתכוון לעסוק בזה, איזה שהוא מסלול של מה שנקרא עצים לשימור, שהם יקבלו הכרה ושבאמת אנחנו נראה בעצים העתיקים בעיר איזה שהוא נכס. בלי להיות פופוליסט, אני אגיד שלפעמים, כשאנחנו רוצים לעשות פעילויות של בנייה ושל שדרוג ושל פיתוח, אנחנו נאלצים לצערנו גם לפגוע. אבל אנחנו צריכים לעשות הכול, או לעשות את המקסימום האפשרי, על מנת שלא לפגוע. לכן, אני לא מוצא את הטעם להיות קיצוני בדברים שאני אומר כרגע, כי לפעמים תוך כדי תנועה יש שיקולים כאלה ואחרים, שאם אתה רוצה לפתח משהו, הרבה פעמים זה גם כרוך בפגיעה במשהו שאנחנו לא היינו רוצים לפגוע, ואז צריכים לעשות את האיזונים בין הדברים. לגבי מרסקת גזם – ראיון אדיר, אני חושב שזה פתיר. זה משהו שאפשר לרכוש ובאמת אפשר לאפשר לציבור לבוא ולקחת מאיזה שהוא מקום. נראה לי שזה אפשרי. יש לנו משתלה עירונית ברמת החייל.

גב' מיכל נהרי:

אנחנו לא יכולים להביא גזם למשתלה העירונית.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

בואו נראה אם יש פיתרון. הרעיון לדעתי הוא פתיר. אז נעשה את זה בצד השני, באזור התפעולי על יד צומת חולון. לדעתי זה אפשרי, נראה איך אנחנו עוברים את הסבך של הבירוקרטיה, אבל זה בהחלט לא רעיון שלא ניתן למימוש. נראה לי שזהו פחות או יותר, על היתר פה ענו.

מר רז אונגר:

לא הייתה התייחסות לנתיבי תחבורה ציבורית ושבילי אופניים.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הוועדה

תחבורה ציבורית זה לא בשליטת הוועדה. זה תחת הסמכות של סגנית ראש העיר שממונה על נושא התחבורה. אני לא 'מנפנף' אותך, אבל אין לי תשובות טובות לתת לך. זאת התשובה היחידה שיש לי עתה.

מר איתן בן עמי:

התשובה אבל שאתה צריך לדעת שה-נת"צ זה המקום הכי מזהם שיש. בכל מקום שיש נת"צים, זיהום האוויר עולה. אז עוד פעם אני אומר, לא לרוץ על כל מיני אמירות שיש להם ספקטרום שלם עם בעד ונגד, עם חסרונות ויתרונות. לכן נת"צ זו לא תרופת פלא. שבילי אופניים – צריך לברר האם אפשר לעשות שם.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

מילה אחרונה.

גב' גליה צוקרמן:

לא מילה אחרונה, לא מסכמת, לכן שמגיע לכם כל הכבוד על העבודה שאתם עושים. דיברנו על תחבורה ציבורית, על שטחים ירוקים, ואני שואלת למה לא מאריכים את קו 4, גם מוניות שירות,

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

זה לא במנדט שלנו.

גב' גליה צוקרמן:

אני יודעת, אבל רוצה להעלות רעיון מסוים של 700 מטר שיכולים להנגיש את פארק יהושע לציבור, שהוא לא זמין לאנשים שאין להם רכב ויכול להנגיש את החניונים האלה לכל אלה שבאים לים.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אז בואי נעשה דבר כזה, אני מוכן 'להרים את הכפפה'. תפני אלי ונראה איך אנחנו מקדמים את זה, גם מול הפארק, כאשר אולי הפארק ילחץ, אולי מול דן ומשרד התחבורה.

מר איתן בן עמי:

יש לנו פגישה ביום ראשון עם מנכ"ל דן. אני אוכל לשאול אותו.

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר
יו"ר הוועדה

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

תעבירי משהו כתוב.

גב' גבי לסקי:

האמת שהשר הוא זה שמאפשר את המסלולים.

מר ראובן לדיאנסקי- היו"ר:

אני רוצה להגיד לכם שאני מאד נהנית, הפגישה הזאת מאד נעמה לי. אני מודה לאיתן שוב על הדברים שאתם עושים ועל הצגת הדברים בפני הוועדה. הוועדה הזאת תתכנס לעיתים קרובות ואני מקווה שאתם תשתתפו בישיבות הבאות ויהיו אנשים נוספים. אני לא אחלק עכשיו כרטיסי ביקור, אבל הפרטים שלי ושלנו ידועים, גם באתר העירוני. כל פניה, כל עניין שאתם רוצים לשתף, לשאול וכו', לא תמיד אנחנו מצליחים לעשות, אבל תוכלו כמובן לקבל תשובה בכל דבר ועניין.

אני רוצה להודות לורד שיושבת פה, שעשתה פה את כל ההכנה של האירוע. תודה, ורד. תודה רבה לכולם ולילה טוב. חג חנוכה שמח.

*** הישיבה נעולה ***